

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bielsku-Białej

Ocena stanu sanitarnego - informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu bielskiego za rok 2020

Bielsko-Biała marzec 2021

Spis treści

I. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych, zakażeń oraz zatruć	3
II. Szczepienia ochronne	16
III. Higiena lecznictwa	30
IV. Nadzór nad deratyzacją	32
V. Bezpieczeństwo żywności i żywienia	33
VI. Bezpieczeństwo wody	43
VII. Higiena komunalna	46
VIII. Higiena nauczania i wychowania dzieci i młodzieży	48
IX. Higiena pracy	52
X. Nadzór nad środkami zastępczymi	54
XI. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	56
XII. Promocja zdrowia	58

I. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych, zakażeń oraz zatruc

Analizy dokonano na podstawie informacji pochodzących z formularzy: zgłoszeń zachorowań (podejrzeń zachorowań) na poszczególne jednostki chorobowe, zgłoszeń zgonów (podejrzeń zgonów) z powodu choroby zakaźnej oraz zgłoszeń dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych.

Porównanie ogólnej liczby, zapadalności oraz hospitalizacji wybranych jednostek chorobowych w powiecie bielskim w 2019 i 2020 roku przedstawia poniższa tabela.

Jednostka chorobowa		1.01-31.12.2019r.			1.01-31.12.2020r.			wzrost(↑)/ spadek(↓)/ bez zmian(-)
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizacje	Zapad.	Liczba zachorowań	w tym hospitalizacje	Zapad.	
Dur brzuszny		-	-	-	-	-	-	-
Dury rzekome A, B, C		-	-	-	-	-	-	-
Salmonelloza	zatrucia pokarmowe	40	27	24,19	62	34	37,30	↑
	posocznica	2	2	1,21	1	1	0,60	↓
	inne zakażenia pozajelitowe	1	1	0,6	3	3	1,80	↑
Czerwonka bakteryjna (szigelozja)		-	-	-	-	-	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	4	2	2,42	1	-	0,60	↓
	wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną	1	-	0,60	-	-	-	↓
	wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	43	28	26,00	22	14	13,24	↓
	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	51	18	30,84	28	9	16,85	↓
	wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	1	-	0,60	1	-	0,60	-
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	18	15	10,88	64	60	38,50	↑
	inne określone	45	20	27,21	19	8	11,43	↓
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		119	60	2203,30*	60	30	1131,65*	↓
Lamblioza (giardioza)		-	-	-	2	-	1,20	↑
Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	111	104	67,12	24	22	14,44	↓
	wywołane przez norowirusy	-	-	-	-	-	-	-
	inne określone	33	30	19,95	20	15	12,03	↓
	inne nieokreślone	5	-	3,02	6	-	3,61	↑
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		71	65	1314,57*	29	23	546,96*	↓
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	169	5	102,19	126	8	75,81	↓
	w tym dzieci do lat 2	36	3	666,54*	46	8	867,60*	↑
Jersinioza pozajelitowa		-	-	-	-	-	-	-
Listerioza		-	-	-	-	-	-	-
Tęžec		1	1	0,6	-	-	-	↓
Krzusiec		7	1	4,23	6	1	3,61	↓
Płonica (szkarlatyna)		310	-	187,45	103	-	61,97	↓
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	2	2	1,21	1	1	0,60	↓
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1	0,60	1	1	0,60	-
	posocznica	2	2	1,21	1	1	0,60	↓
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	60	20	36,28	38	7	22,86	↓
	róża	52	12	31,44	34	3	20,46	↓
	inna określona i nieokreślona	8	8	4,84	4	4	2,41	↓
Kiła	wczesna	-	-	-	1	-	0,60	↑
	późna	-	-	-	-	-	-	-

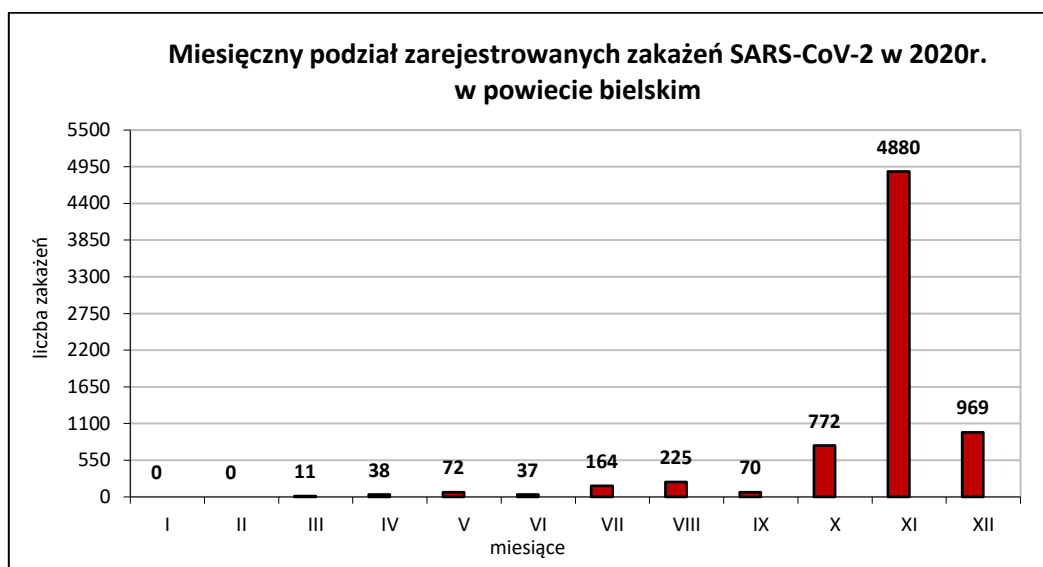
	inne postacie kiły i kiła nieokreślona	4	-	2,42	-	-	-	↓
Legionelloza	choroba legionistów	1	1	0,60	-	-	-	↓
	gorączka Pontiac	-	-	-	-	-	-	-
Borelioza z Lyme		117	6	70,75	167	3	100,47	↑
Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		-	-	-	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nieokreślone		-	-	-	1	1	0,60	↑
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		31	-	18,75	22	-	13,34	↓
Gorączka denga		1	1	0,6	-	-	-	↓
Ospa wietrzna		1957	-	1183,38	650	-	391,06	↓
Odra		-	-	-	-	-	-	-
Różyczka		-	-	-	1	-	0,60	↑
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	1	-	0,60	-	-	-	↓
	typu B - ostre	-	-	-	-	-	-	-
	typu B – przewlekłe	20	-	12,09	12	-	7,22	↓
	typu C – przewlekłe i BNO	7	1	4,23	5	-	3,00	↓
	typu B+C (zakażenia mieszane)	-	-	-	-	-	-	-
	inne i nieokreślone	-	-	-	-	-	-	-
Nowo wykryte zakażenia HIV		6	2	3,63	2	-	1,20	↓
AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności		1	1	0,60	-	-	-	↓
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		11	-	6,65	2	-	1,20	↓
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	12	12	7,26	5	5	3,00	↓
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	2	1,21	-	-	-	↓
	posocznica	8	8	4,84	5	5	3,00	↓
	inna określona i nieokreślona	7	7	4,23	1	1	0,60	↓
Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	2	2	1,21	1	1	0,60	↓
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-	-	-	-	-
	posocznica	2	2	1,21	1	1	0,60	↓
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	-	-	-	-	-	-	-
	inne określone	2	2	1,21	1	1	0,60	-
	inne, nieokreślone	1	1	0,6	-	-	-	-
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		5	5	3,02	1	1	0,60	↓
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		-	-	-	-	-	-	-
Grypa (potwierdzona wirusologicznie)	ogółem	27	27	16,33	11	11	6,62	↓
Podejrzenia grypy MZ-55 (z objawów chorobowych)		14787	38	8941,55	15367	11	9245,25	↑
Zakażenia SARS-CoV-2 (przypadki potwierdzone)		-	-	-	7238	222	4354,60	↑
Zakażenia SARS-CoV-2 (przypadki możliwe z objawów chorobowych)		-	-	-	17	1	10,23	↑
Gruźlica		11	11	6,65	11	11	6,62	↑

*zapadalność liczona na 100 000 dzieci do 2 r.ż.

Rok 2020 zdominowany został przez pandemię COVID-19.

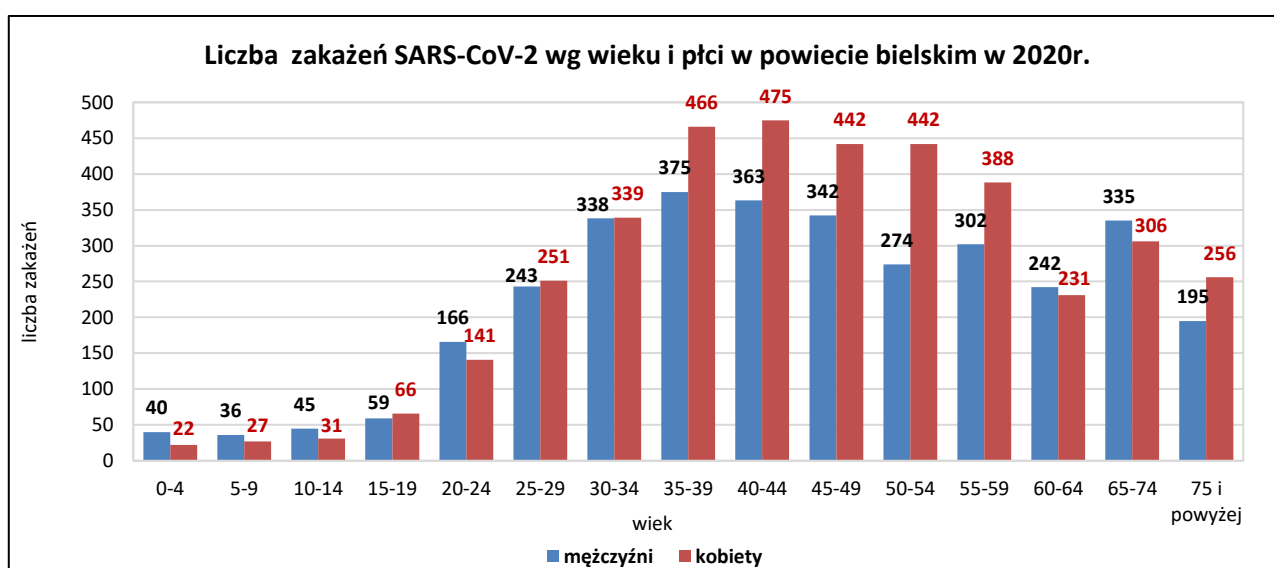
Zakażenia SARS-CoV-2/COVID-19 – powiat bielski

Pierwsze zakażenia odnotowano w marcu 2020r. (11 przypadków) z trendem wzrostowym, który osiągnął maksimum w listopadzie (4880). Najwięcej zachorowań zarejestrowano w miesiącach jesienno-zimowych od października do grudnia, tj. 6621.

Ogółem zarejestrowano w powiecie bielskim 7238 potwierdzonych laboratoryjnie (testem PCR lub antygenowym) zakażeń SARS-CoV-2 (zapadalność – 4354,60 na 100 000 mieszkańców) oraz 17 przypadków możliwych na podstawie objawów chorobowych spełniających kryteria kwalifikacyjne obrazu klinicznego COVID-19 bez potwierdzenia laboratoryjnego. Zakażeniu uległo 3883 kobiety i 3355 mężczyzn. Izolowano w warunkach domowych 7016 pacjentów, pozostałych 222 hospitalizowano. Zmarło 105 chorych w wieku od 47 do 96 lat. W tej grupie znacząco przeważały osoby w 60 roku życia i starsze – 97 (92,38%) obciążone dodatkowo chorobami współistniejącymi w 83 przypadkach.

Kwarantanną w związku z kontaktem z zakażonymi SARS-CoV-2 objęto 41047 mieszkańców powiatu bielskiego.

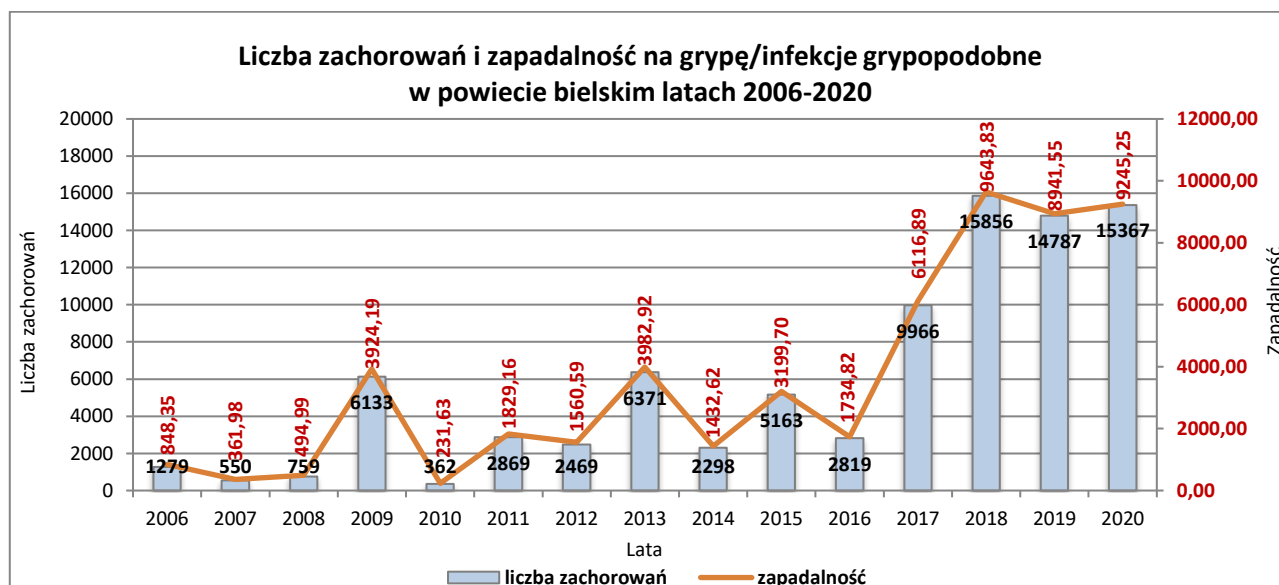
Ogniska zakażeń SARS-CoV-2 – powiat bielski

W 2020r. odnotowano w środowiskach pozaszpitalnych 35 ognisk epidemicznych, w których zarejestrowano 573 zakażonych SARS-CoV-2 i 4270 osób narażonych, które poddano kwarantannie. Ogniska epidemiczne występowały w takich placówkach jak: przedszkola, domy pomocy społecznej, zakłady pracy, szkoły, placówki leczenia otwartego, kopalnia i inne. Ponadto zarejestrowano 8 szpitalnych ognisk epidemicznych z 115 zakażonymi oraz 359 osobami narażonymi.

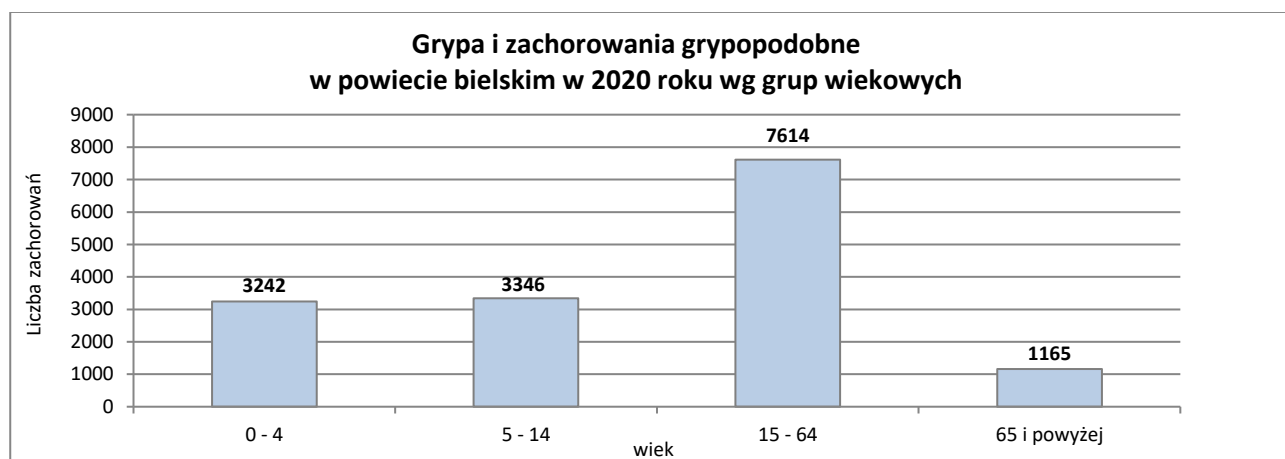
Miejsce wystąpienia ogniska epidemicznego	Liczba ognisk epidemicznych	Liczba chorych/zakażonych SARS-CoV-2	Liczba osób narażonych
Domy Pomocy Społecznej	6	130	463
Przedszkola	11	31	596
Szkoły	4	11	325
Zakłady pracy	5	26	217
Kopalnie	1	317	2180
Imprezy sportowe	1	4	28
Uroczystości	1	8	40
Placówki leczenia otwartego	2	7	173
Inne	4	39	248
Suma - pozaszpitalne	35	573	4270
Szpitalne	8	115 (68-personel+47-pacjenci)	359
Suma - szpitalne	8	115	359
Razem	43	688	4629

Grypa i zakażenia grypopodobne – powiat bielski

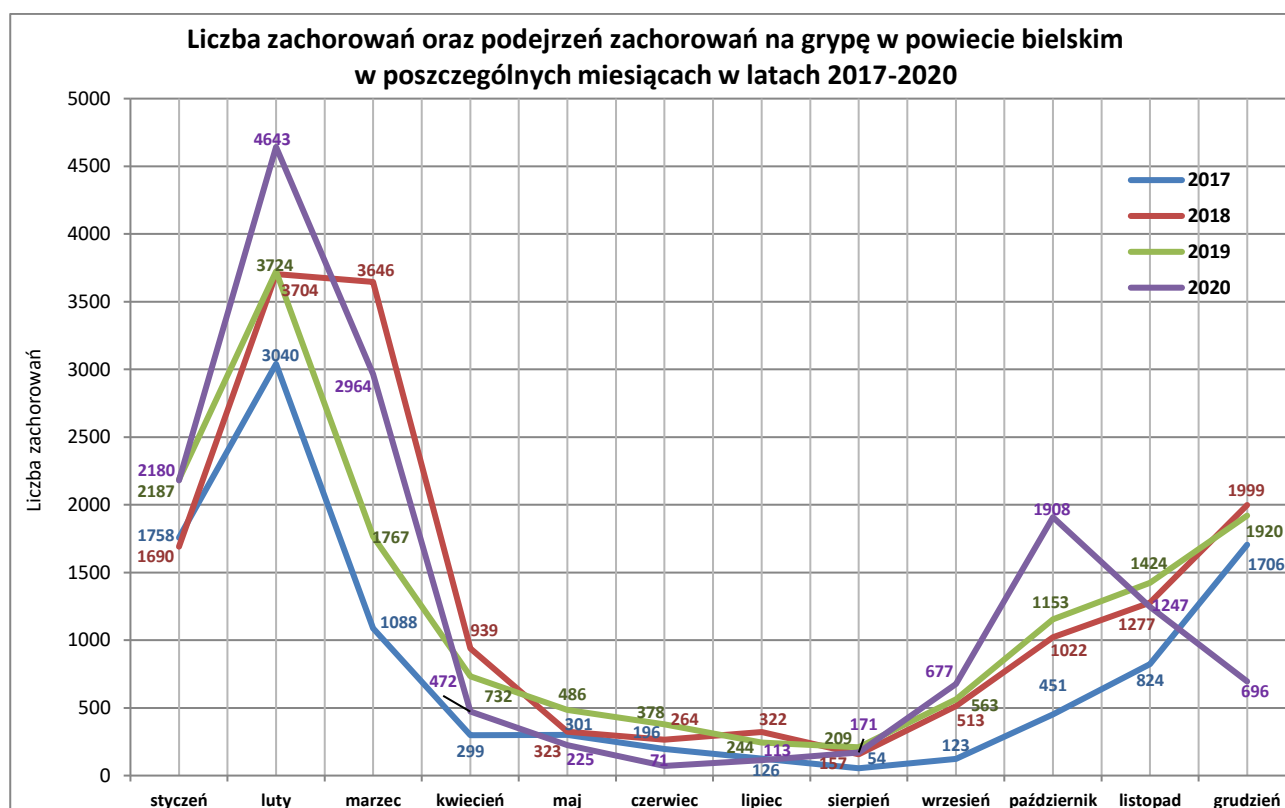
W roku 2020 zarejestrowano w powiecie bielskim 15367 zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na gripę o 580 (3,92%) przypadków więcej w stosunku do roku poprzedniego z zapadalnością 9245,25 na 100000 mieszkańców powiatu bielskiego.

Najwięcej zachorowań odnotowano w grupie osób w wieku od 15 do 64 lat – 7614 przypadków.

Szczyt zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne przypadł, podobnie jak od wielu lat w powiecie bielskim i w Polsce, na okres między styczniem a marcem. Najwięcej zachorowań odnotowano w lutym – 4643 przypadki, tj. 30,21% wszystkich zgłoszeń w 2020r. z maksymalną średnią dzienną zapadalnością wynoszącą 133,99 przypadającą na tydzień od 8 do 15 lutego.

Na skutek zachorowania lub podejrzenia zachorowania na grypę leczenia szpitalnego wymagało 11 osób (0,07%), z czego 5 chorych stanowiły osoby w wieku od 15 do 64 lat, 5 w 65 roku życia i powyżej. We wszystkich przypadkach przyczyną hospitalizacji chorych było wystąpienie objawów ze strony układu oddechowego, u 1 pacjenta współistniejące z objawami w zakresie układu krążenia. W ramach diagnostyki szpitalnej grypę potwierdzono w testach wirusologicznych u 11 chorych. U 10 pacjentów czynnikiem etiologicznym był wirus grypy A; u 1 - wirus grypy typu B. Nie odnotowano potwierdzonych wirusologicznie zachorowań spowodowanych wirusem grypy A(H1N1).

Tabela. Hospitalizacja chorych na grypę oraz zachorowania grypopodobne w powiecie bielskim w 2020 roku

<i>grupa wiekowa</i>	<i>liczba zachorowań</i>	<i>liczba hospitalizowanych</i>	<i>objawy ze strony układu krążenia</i>	<i>objawy ze strony układu oddechowego</i>
0-4 lat	3242	-	-	-
5-14 lat	3346	1	-	1
15-64 lat	7614	5	1	5
65 i powyżej	1165	5	-	5
Razem	15367	11	1	11

W 2020 roku w wyniku zakażenia wirusem grypy A odnotowano 1 zgon u osoby nie zaszczepionej przeciwko tej chorobie.

W 2020 roku z profilaktyki czynnej przeciwko grypie skorzystało zaledwie 3454 mieszkańców powiatu bielskiego, tj. 2,08% ludności, co nie wywołało efektu ochrony populacyjnej i skutkowało wysoką zapadalnością na grypę na w/w terenie.

Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe – powiat bielski

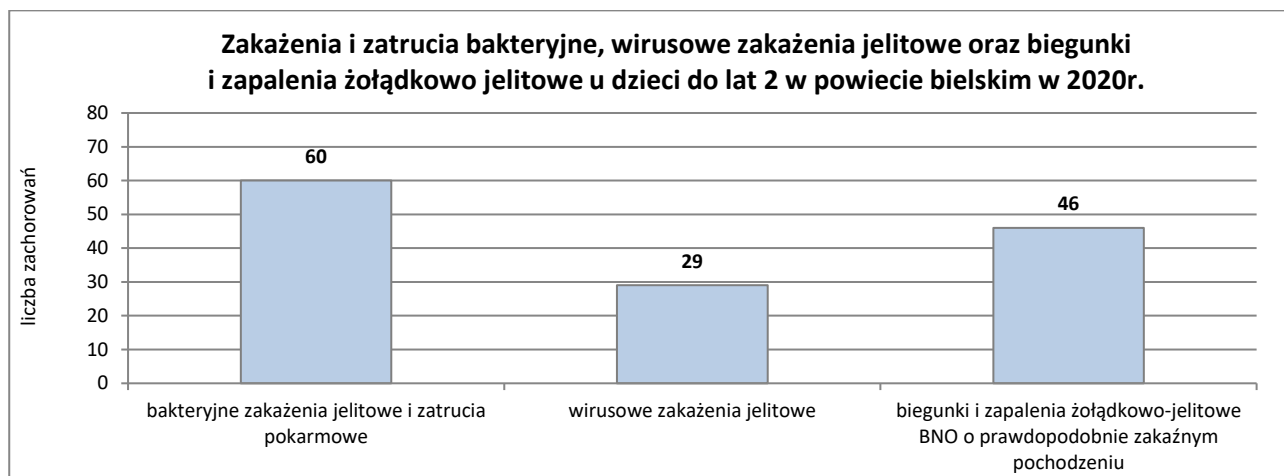
W 2020 roku na terenie powiatu bielskiego zarejestrowano 375 przypadków zakażeń jelitowych oraz zatruc pokarmowych z nieżytem żołądkowo-jelitowym, wywołanych przez patogenne czynniki zakaźne, współczynnik hospitalizacji wyniósł 45,33%.

Tabela. Liczba zachorowań oraz hospitalizacji z powodu zakażeń i zatruc pokarmowych w powiecie bielskim w 2020 roku (patogenne czynniki zakaźne)

jednostka chorobowa	liczba zachorowań	liczba hospitalizacji
zakażenia jelitowe i zatrucia o etiologii bakteryjnej	197	125
zakażenia jelitowe o etiologii pasożytniczej - lamblioza (giardioza)	2	-
zakażenia jelitowe o etiologii wirusowej	50	37
biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	126	8
RAZEM	375	170

Spółród wszystkich zachorowań 163 dotyczyło dzieci do lat 2, tj. 43,47%, z czego 75 wymagało leczenia w warunkach szpitalnych.

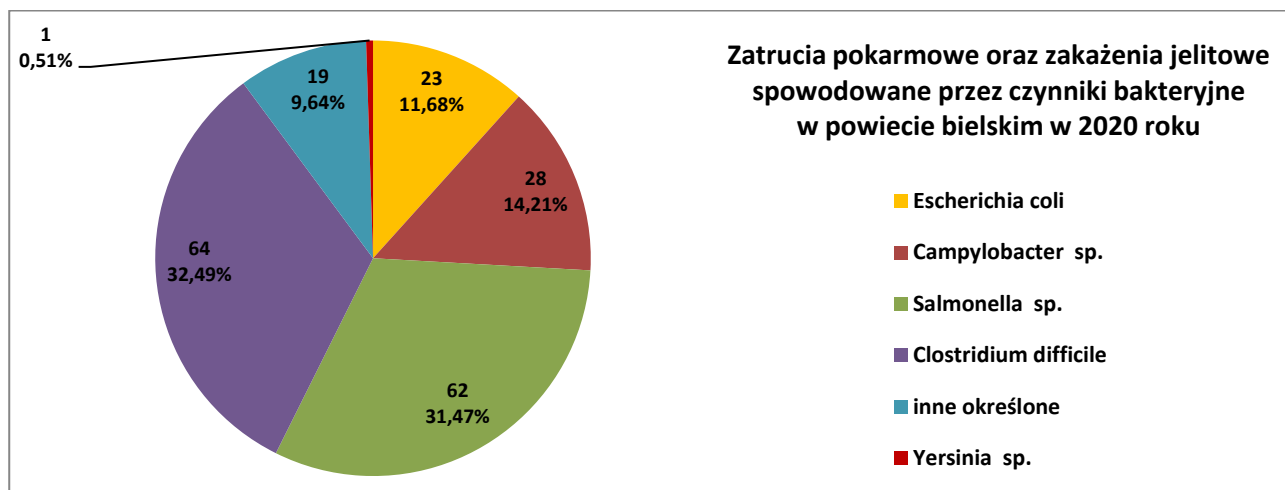

Największy udział w ogólnej liczbie zachorowań miały zakażenia jelitowe o etiologii bakteryjnej – 197 (52,53%), w tym 60 dotyczyło dzieci w wieku do lat 2.

Współczynnik zapadalności w całej populacji powiatu bielskiego na w/w infekcje osiągnął niższą wartość niż w roku poprzednim o 4,23 i wyniósł 118,52.

Najwięcej w tej grupie odnotowano zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile* – 64 przypadki, tj. 32,49% ogółu zakażeń bakteryjnych, hospitalizowano 60 osób. Drugim pod względem częstości czynnikiem etiologicznym zakażeń jelitowych i zatruc pokarmowych były pałeczki *Salmonella* sp. - 62 (31,47%), leczenia w warunkach szpitalnych wymagało 34 pacjentów. Ponadto odnotowano 28 zatruc pokarmowych wywołanych przez *Campylobacter* sp. (14,21%), w tym 9 chorych hospitalizowano. *Escherichia coli* (biegunkotwórcze oraz inne i BNO) była przyczyną 23 zachorowań (11,68%), z terapią prowadzoną u 14 osób w oddziałach szpitalnych.

Inne określone bakteryjne zakażenia – 19 przypadków (9,64%) dotyczyły wyłącznie dzieci do 2 roku życia. W tej grupie pacjentów zdiagnozowano zakażenia objawowe najczęściej mieszane z detekcją od 2 do 3 patogenów u jednego chorego następującymi patogenami: *Escherichia coli* (10 przypadków), *Klebsiella pneumoniae* (10), *Citrobacter freundii* (7), *Klebsiella oxytoca* (5), *Morganella morganii* (2) i *Serratia marcescens* (1).

W grupie zatruc pokarmowych o etiologii salmonelozowej dominowały zakażenia serotypem *Salmonella Enteritidis* – 51, tj. 82,26%.

W roku 2020 zarejestrowano u mieszkańców powiatu bielskiego 15 przypadków nosicielstwa pałeczek *Salmonella* w grupie osób zakażonych bezobjawowo i objawowo.

Tabela. Nowo zarejestrowani nosiciele pałeczek Salmonella w powiecie bielskim w 2020r.

Serotyp bakterii <i>Salmonella</i>	nosiciele bezobjawowi	ozdrowieńcy (nosicielstwo pochorobowe)
<i>Salmonella Enteritidis</i>	2	12
<i>Salmonella hato</i>	1	-
Razem	3	12

Według rejestru nosicieli pałeczek *Salmonella* na dzień 31.12.2020 roku na terenie powiatu bielskiego pozostały 3 osoby zakażone tym patogenem bezobjawowo (u wszystkich izolowanym serotypem była *Salmonella Enteritidis*).

Główną zidentyfikowaną przyczyną zakażeń wirusowych przewodu pokarmowego w powiecie bielskim były rotawirusy – 24 przypadki – zapadalność 14,44 (48% ogółu zakażeń wirusowych), a ich udział w ogólnej liczbie zakażeń wirusowych obniżył się o 26,5% w stosunku do roku ubiegłego. Nasilone objawy chorobowe były przyczyną 22 hospitalizacji. Drugim istotnym czynnikiem wirusowych zakażeń jelitowych były adenowirusy, które stanowiły czynnik etiologiczny 20 zachorowań (40% zakażeń wirusowych) w 15 przypadkach wymagających leczenia szpitalnego. W grupie pacjentów w wieku od 0 do 5 r.ż. zachorowało na infekcje: rotawirusowe 24 dzieci (hospitalizowanych było 20); adenowirusowe – 20 (13 hospitalizacji), co łącznie stanowi 11,73% wszystkich zakażeń i zatruc pokarmowych.

Doustną zalecaną szczepionkę przeciwko rotawirusom zawierającą żywe, atenuowane wirusy w 2020r. w powiecie bielskim zastosowano u 476 niemowląt.

Ogniska zatruc pokarmowych – powiat bielski

		2019 r.	2020 r.
Liczba ognisk zatruc/zakażeń pokarmowych w powiecie bielskim		2	5
Czynnik etiologiczny (w nawiasie ilość ognisk)		- Campylobacter jejuni – (1) w środowisku domowym - HAV – (1) w środowisku domowym	- Salmonella enteritidis – (3) w środowisku domowym - Salmonella enteritidis+ Campylobacter jejuni – (1) w środowisku domowym - Clostridium difficile – (1) zakażenie szpitalne
Narażonych		9	21
Liczba chorych	Ogółem:	5	13
	- dzieci do lat 14	2	6
	- dorosłych	3	7
Hospitalizowanych	Ogółem:	1	5
	- dzieci do lat 14	-	2
	- dorosłych	1	3

Choroby wieku dziecięcego – powiat bielski

Zarejestrowano wyraźny spadek liczby rozpoznawanych zachorowań na choroby zakaźne wieku dziecięcego: ospę wietrzną, płonicę, krztusiec i świnkę, co tłumaczyć można mniejszą możliwością transmisji patogenów w środowisku dziecięcym spowodowaną okresowym zamknięciem placówek opiekuńczo-wychowawczych z powodu pandemii SARS-CoV-2 oraz gorszą dostępnością do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej w związku z sytuacją epidemiologiczną kraju. Nadal utrzymywała się stosunkowo wysoka zapadalność dotycząca ospy wietrznej i szkarlatyny. Poniżej w tabeli przedstawiono zestawienie zachorowań na w/w choroby w powiecie bielskim.

Tabela. Zachorowania oraz zapadalność na choroby wieku dziecięcego w powiecie bielskim w 2019 i 2020 roku

<i>jednostka chorobowa</i>	2019		2020	
	<i>liczba zachorowań</i>	<i>zapadalność</i>	<i>liczba zachorowań</i>	<i>zapadalność</i>
<i>Krztusiec</i>	7	4,23	6	3,61
<i>Płonica (szkarlatyna)</i>	310	187,45	103	61,97
<i>Ospa wietrzna</i>	1957	1183,38	650	391,06
<i>Odra</i>	-	-	-	-
<i>Różyczka</i>	-	-	1	0,6
<i>Świnka</i>	11	6,65	2	1,2
Razem	2285	1381,72	762	458,44

Borelioza z Lyme - powiat bielski

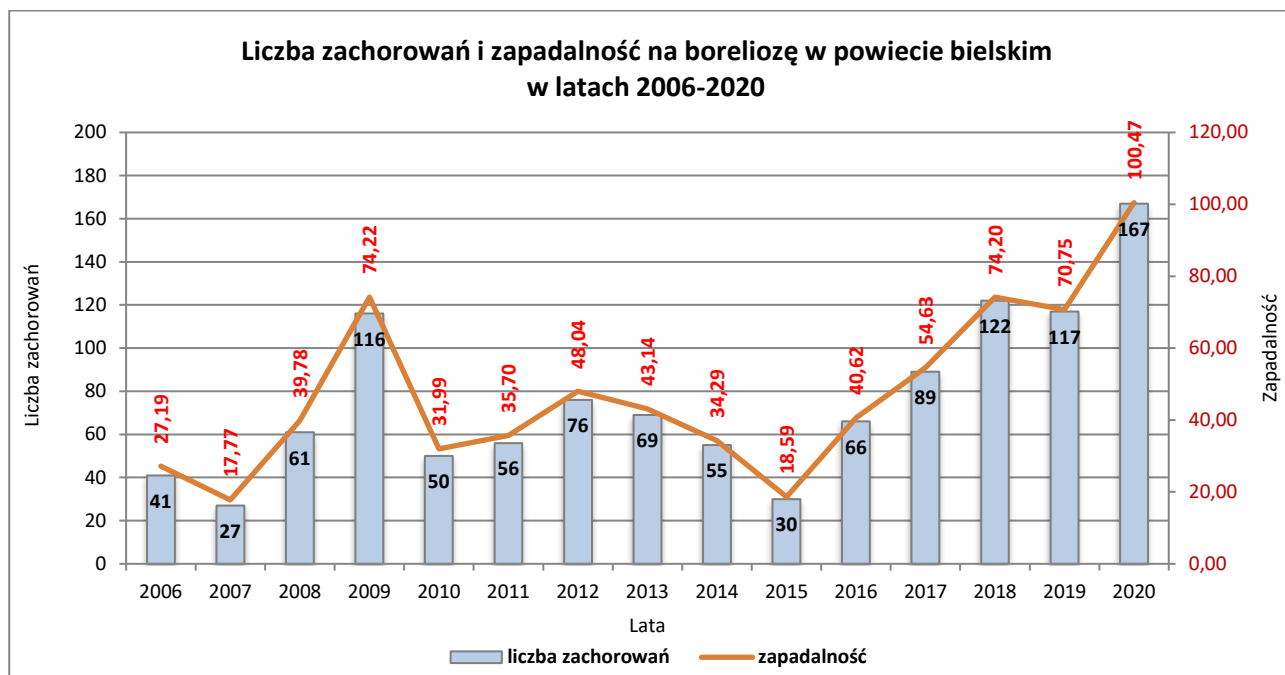
W 2020r. odnotowano 167 przypadków zachorowań na boreliozę (o 50 więcej niż w roku poprzednim). Zapadalność wyniosła 100,47 i była wyższa względem roku 2019 o 29,72.

Z powodu boreliozy leczenia szpitalnego w 2019r. wymagały 3 osoby. Najczęściej do narażenia dochodziło wokół domu – 67 zachorowań, co stanowi 40,12% wszystkich zakażeń.

W 35 przypadkach nie udało się ustalić miejsca narażenia.

Tabela. Zachorowania na boreliozę wg miejsca narażenia na zakażenie w powiecie bielskim w 2019 i 2020 roku

rok miejsce narażenia	2019	2020
las	17	37
wokół domu	50	67
rekreacja	26	28
brak danych	24	35
Razem	117	167

Zachorowało więcej kobiet niż mężczyzn – 62 (52,99%). Uwzględniając strukturę zawodową, dominowały zakażenia w grupie emerytów – 40 (34,18%).

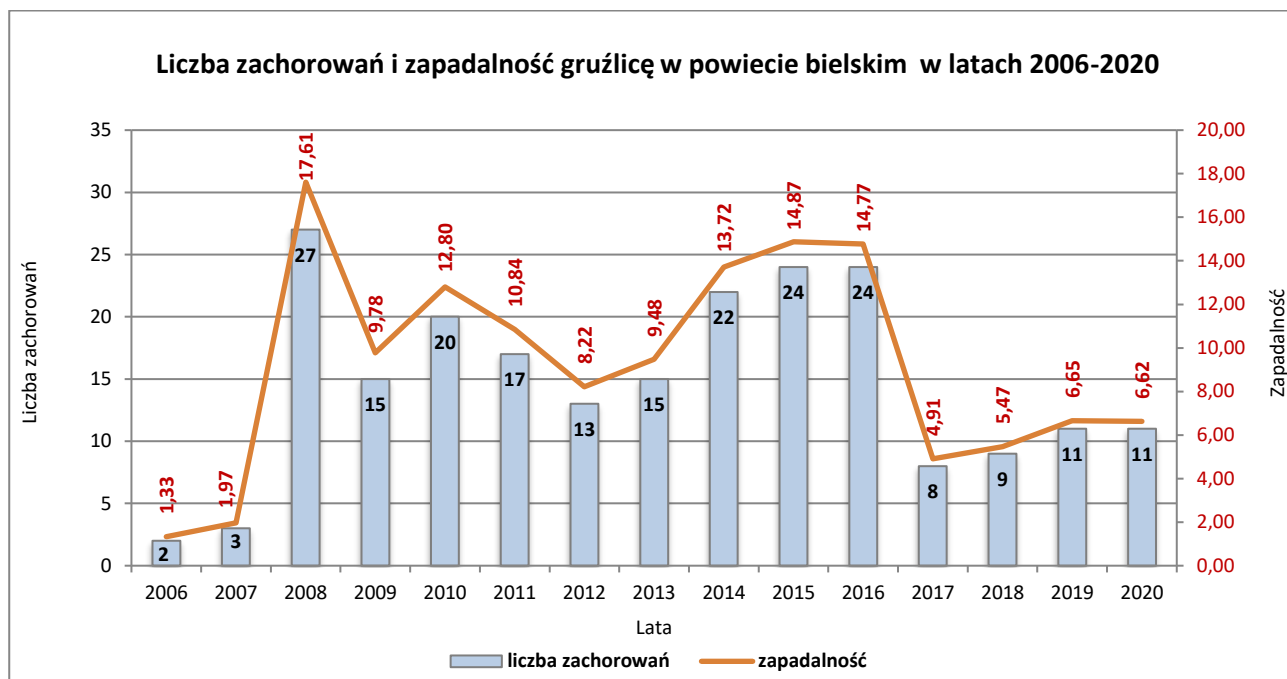
Tabela. Zachorowania na boreliozę wg płci, wieku i aktywności zawodowej w powiecie bielskim w 2020 roku

Wiek \ płeć	Kobiety – 85 zachorowań	Mężczyźni – 82 zachorowania
0-5 r.ż.	dziecko – 8	dziecko – 12
6-18 r.ż.	uczeń – 8	uczeń – 17
19-39 r.ż.	pracownik umysłowy – 5 pracownik fizyczny – 2 urlop wychowawczy – 1 bezrobotny – 4 student – 2	pracownik umysłowy – 10 pracownik fizyczny – 5 urlop wychowawczy – 0 bezrobotny – 2 student – 4
40-65 r.ż.	pracownik umysłowy – 8 pracownik fizyczny – 6 bezrobotny – 10 renta – 0 emeryt – 14	pracownik umysłowy – 3 pracownik fizyczny – 9 bezrobotny – 6 renta – 1 emeryt – 3
powyżej 65 r.ż.	emeryt – 17	emeryt – 10

Gruźlica - powiat bielski

W roku 2020 wśród mieszkańców powiatu bielskiego zarejestrowano 11 nowo wykrytych zachorowań na gruźlicę (w tym 1 wznowę), a nadzorem zostało objętych 21 osób z kontaktu; żadna z nich nie zachorowała na gruźlicę. Zapadalność kształtowała się na porównywalnym poziomie w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 6,62.

Wszyscy pacjenci w okresie prątkowania poddani byli obowiązkowej hospitalizacji, a następnie leczeni w warunkach ambulatoryjnych.

Najczęściej chorowali osoby w wieku produkcyjnym od 19 do 65 lat – 9; z wyraźną przewagą płci męskiej – 9.

Tabela. Zachorowania na gruźlicę wg płci, wieku i aktywności zawodowej w powiecie bielskim w 2020 roku

Wiek/płeć	Kobiety – 2 zachorowania	Mężczyźni – 9 zachorowań
0-5 r.ż.	-	-
6-18 r.ż.	-	-
19-39 r.ż.	bezrobotna - 1	bezrobotny - 1
40-65 r.ż.	emeryt - 1	renta - 1 bezrobotny – 3 pracownik fizyczny - 2
powyżej 65 r.ż.	-	emeryt - 2

W 2020r. w powiecie bielskim odnotowano 1 zgon spowodowany gruźlicą płuc.

Zgony z powodu chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc - powiat bielski

W 2020 roku odnotowano w powiecie bielskim 113 zgonów w 92,92% spowodowane zakażeniem SARS-CoV-2.

Kod ICD-10	Przyczyna zgonu	Liczba zgonów wg wieku zmarłych w powiecie bielskim							Ogółem
		0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+	
A04.7	Zapalenie jelita cienkiego i grubego wywołane przez Clostridium difficile	-	-	-	-	-	-	2	2
A15.0	Gruźlica płuc potwierdzona mikrobiologicznym badaniem płwociny z posiewem lub bez posiewu	-	-	-	-	-	1	-	1

A40.3	Posocznica wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	-	-	-	-	-	-	2	2
A41.5	Posocznica wywołana przez inne bakterie Gram-ujemne	-	-	-	1	-	-	-	1
A41.5 G00.8	Posocznica wywołana przez inne bakterie Gram- ujemne Inne bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	-	-	-	-	-	-	1	1
J10.0	Grypa z zapaleniem płuc wywołana zidentyfikowanym wirusem	-	-	-	-	-	-	1	1
U07.1	COVID-19 , wirus zidentyfikowany	-	-	-	-	2	4	97	103
U07.2	COVID-19, wirus niezidentyfikowany - przypadki możliwe	-	-	-	-	-	-	2	2
Razem		-	-	-	1	2	5	105	113

Wizytacje obiektów użyteczności publicznej weryfikujące realizację obostrzeń wprowadzonych na terenie kraju w związku z pandemią COVID-19

Upoważnieni Pracownicy PSSE w Bielsku-Białej przeprowadzili w asyście funkcjonariuszy Policji w 2020 roku 2967 wizytacji obiektów użyteczności publicznej takich jak: galerie handlowe, lokale gastronomiczne, hotele, schroniska, obiekty sportowe (stoki narciarskie, baseny, hale widowiskowo-sportowe, kluby fitness, siłownie itp.), obiekty usługowe (fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej), obiekty kulturalne (kina, teatr), dyskoteki, apteki, stacje paliw, dworce PKP i PKS, środki transportu i in. Wystawiono 165 upomnień.

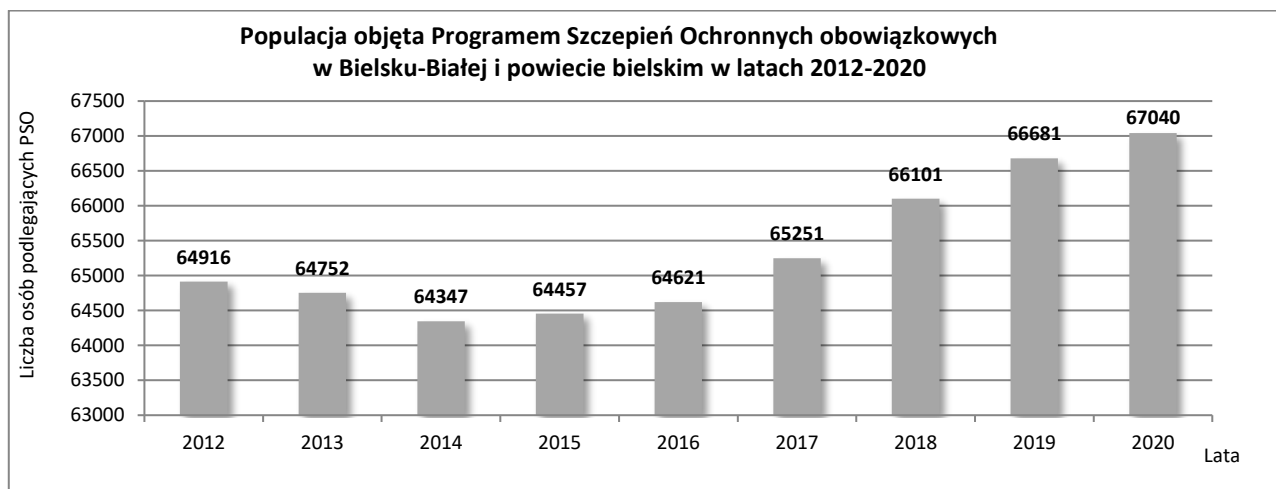
Kontrole zgłaszalności chorób zakaźnych

W 2020 roku wykonano 3 kontrole w placówkach medycznych Bielska-Białej oraz 8 kontroli w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu bielskiego w zakresie zgłaszalności chorób zakaźnych oraz dokumentacji związanej z nadzorem lekarskim nad przewlekle zakażonymi HBV i HCV. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

II. Szczepienia ochronne

W 2020 roku nadzorowano wykonawstwo szczepień u 67040 dzieci i młodzieży w wieku od pierwszego dnia życia do 19 r.ż. Dane dotyczące szczepień ochronnych pozyskano ze 102 punktów szczepień na terenie powiatów: Bielsko-Biała i bielskiego, a podsumowano w rocznym sprawozdaniu z wykonawstwa szczepień ochronnych MZ-54.

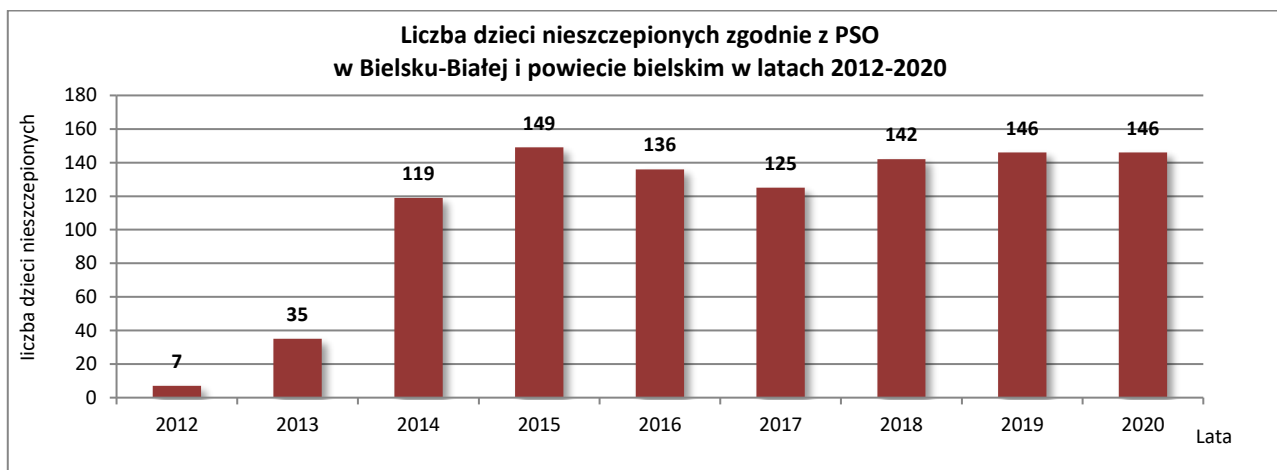
Populacja osób podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym od 0 do 19 r.ż. mieszkających na terenie Bielska-Białej i powiatu bielskiego stanowiła w 2020r. 8,007% całej populacji województwa śląskiego przewidzianej do szczepień ochronnych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. W roku 2020 nastąpił wzrost liczby dzieci i młodzieży podlegających szczepieniu o 359 osób.

Obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne dzieci, młodzieży oraz dorosłych wykonywane były w 102 punktach. Szczepienia realizowano szczepionkami finansowanymi z budżetu państwa oraz zakupionymi przez rodziców z alternatywnego kalendarza szczepień.

W ostatnich latach podejmowane były działania administracyjno-egzekucyjne w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych, zgłoszonych przez punkty szczepień POZ do PPIS w Bielsku-Białej. Nie wznawiano nowych postępowań, a kontynuowano rozpoczęte działania administracyjno-egzekucyjne. W związku z sytuacją epidemiologiczną kraju – pandemia COVID-19, rodzice dzieci z zaległymi szczepieniami w większości nie zgłaszali się na wezwania do szczepień. W roku 2020 na podległym terenie zarejestrowanych było 146 dzieci nieszczepionych z powodu braku zgody rodziców na realizację obowiązkowych szczepień ochronnych, co obrazuje poniższy diagram.

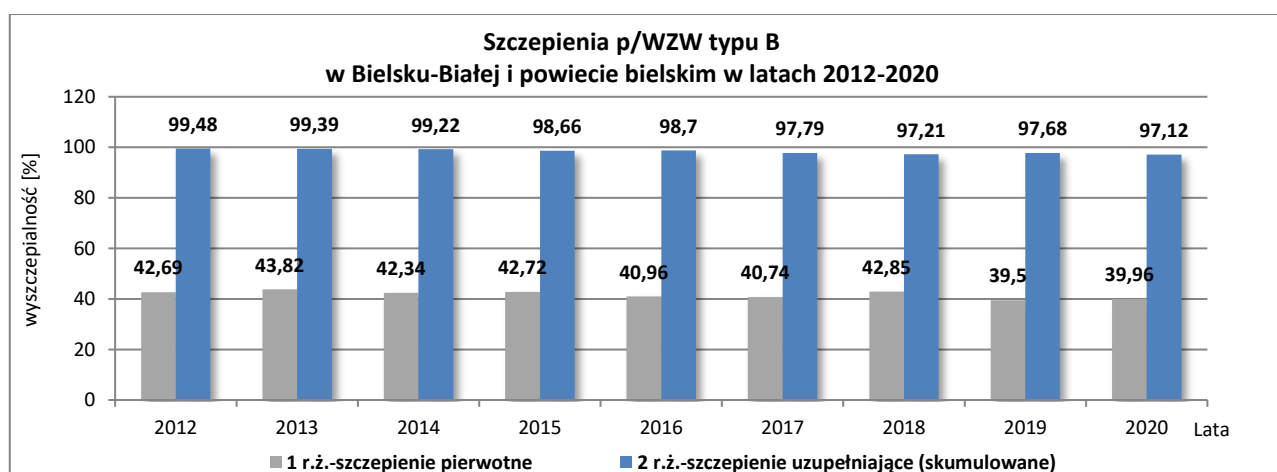

Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

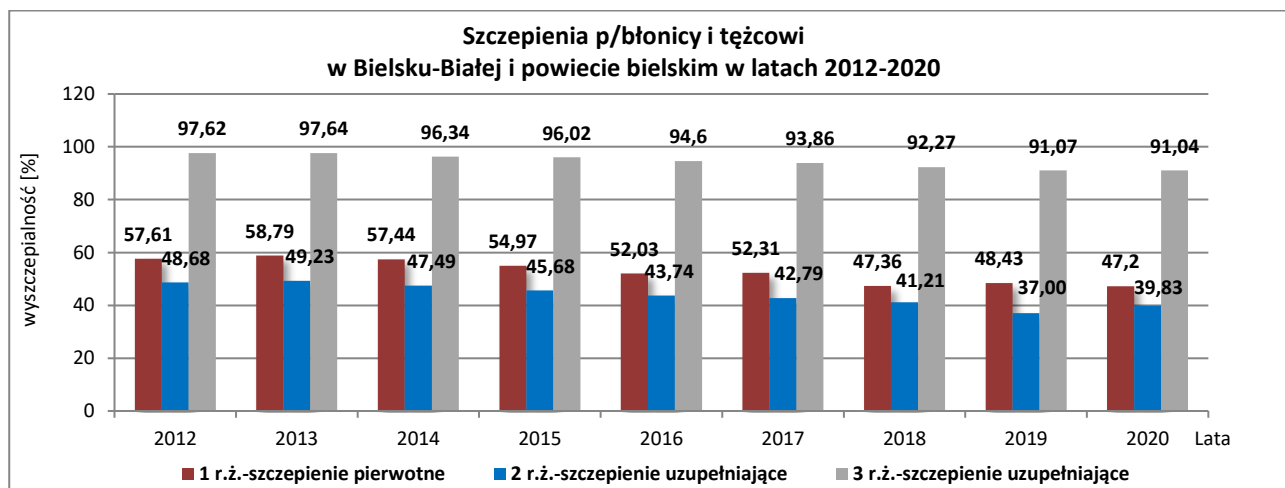
Prowadzone były w rocznikach podlegających obowiązkowi szczepień, tj. u dzieci urodzonych w roku 2020 i 2019, którym pierwszą dawkę szczepionki podano w pierwszych dobach od momentu urodzenia wraz ze szczepionką przeciwko gruźlicy - BCG.

W roku 2020 szczepienia podstawowe przeciwko WZW typu B w 1 roku życia ukończono u 44,28% (1322 dzieci), natomiast szczepienia pierwotne rozpoczęto u 39,96% (1193 dzieci). Szczepienia rozpoczęte będą kontynuowane w następnym roku kalendarzowym. Szczepienia podstawowe w 2 roku życia kształtowały się na poziomie 97,12% (3204 dzieci) - dane skumulowane, zaszczepionych p/WZW typu B było mniej o 0,56% w stosunku do roku ubiegłego.

Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi

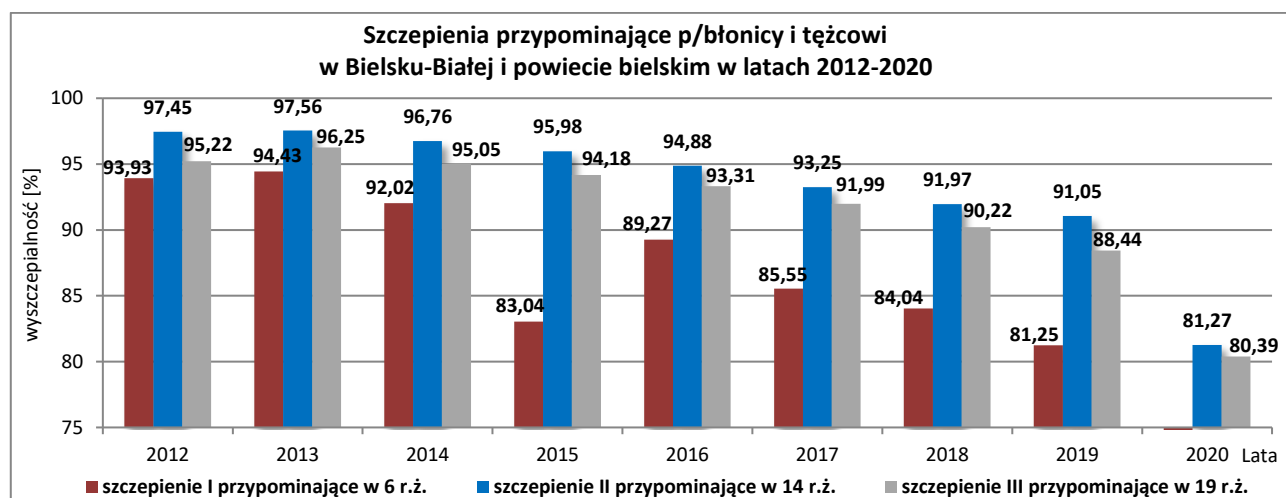
Szczepieniami pierwotnymi w 2020r. objęto 1409 dzieci w pierwszym roku życia (47,20%). W drugim roku życia zaszczepiono łącznie 3143 dzieci (95,27%) – dane skumulowane, w tym ukończyło szczepienia 1314 dzieci (39,83%). W roku 2020 szczepienia w 1 r.ż. były wykonywane na poziomie niższym o 1,23%, natomiast w 2 r.ż. liczba zaszczepionych była na tym samym poziomie, co w roku ubiegłym (dane skumulowane). W 3 r.ż. szczepienia zakończono na poziomie 91,04% - na zbliżonym poziomie do roku ubiegłego.

Przeciwno błonicy, tężcowi i krztuścowi dawkami przypominającymi I i II zaszczepiono odpowiednio: 6 r.ż. - 73,90% (2651) - odnotowano obniżenie liczby zaszczepionych o 7,35%; w 14r.ż – 81,27% (2790) - liczba zaszczepionych obniżyła się 9,78% w stosunku do ubiegłego roku.

III dawką przypominającą w 19 roku życia przeciwno błonicy i tężcowi zaszczepiono - 80,39% osób (2251) - odnotowano spadek wykonawstwa szczepień o 8,05%.

Opóźnienia w realizacji szczepień dawek przypominających spowodowane były między innymi: okresową przerwą w realizacji szczepień ochronnych z powodu pandemii koronawirusa oraz działaniami ruchów antyszczepionkowych.

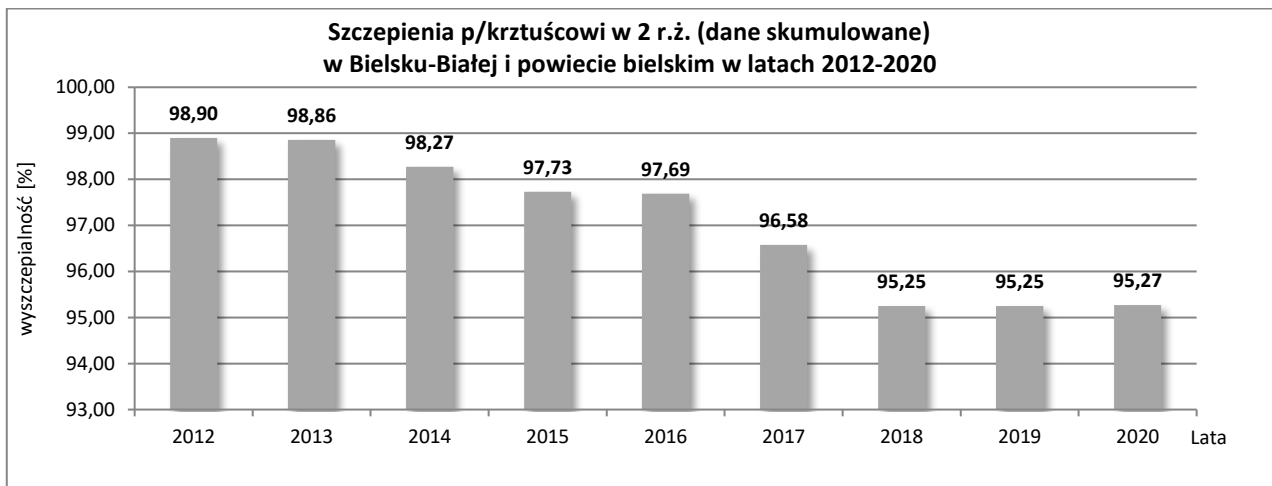

W 2020r. kontynuowano profilaktykę przeciw tężcowi dla dorosłych, którą objęto 2556 osób narażonych oraz szczepionych profilaktycznie.

Obowiązkiem szczepienia przeciwno krztuścowi objęto w 2 r.ż. populację 3299 dzieci - zaszczepiono 3143 osób (dane skumulowane), co stanowi 95,27% rocznika podlegającego.

W 2 r.ż. odnotowano wykonawstwo szczepień na porównywalnym poziomie, co w roku ubiegłym (dane skumulowane).

Kontynuacja szczepień przeciwno krztuścowi prowadzona była u dzieci w 6 i 14 roku życia. W ramach przypominającego szczepienia zaszczepiono 2651 dzieci w 6 roku życia, co stanowi 73,90% całej populacji podlegającej szczepieniu urodzonej w 2015 roku.

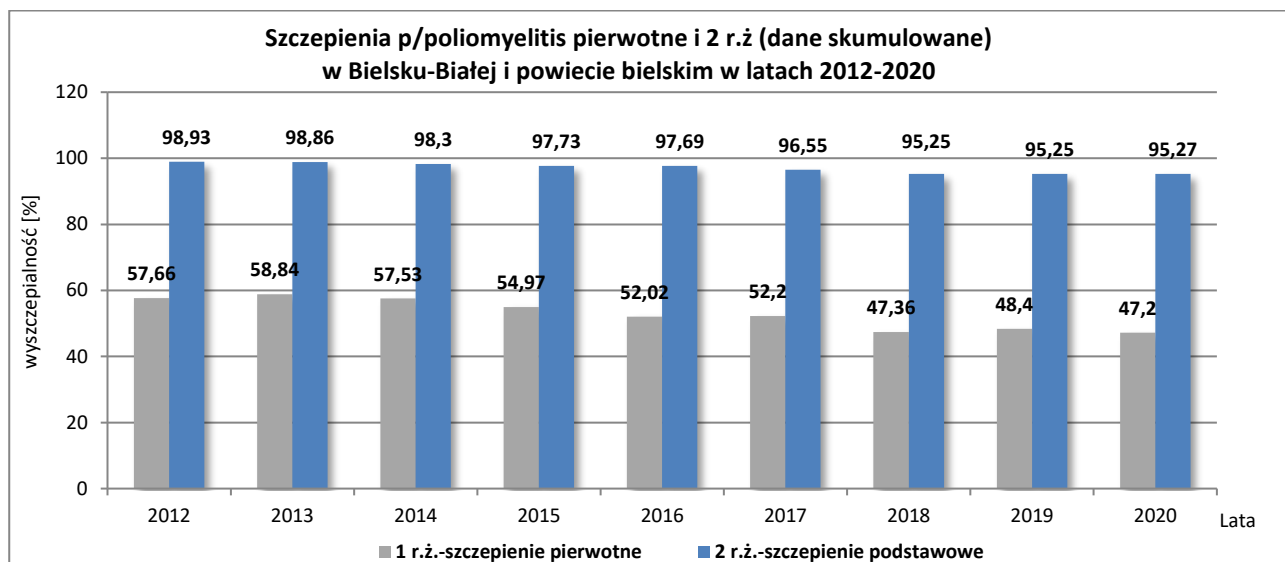

W 2020 kontynuowano szczepienia młodzieży w 14 r.ż, z rocznika 2007 (3433) zaszczepiono 2790 osób, co stanowi 81,27%. Odnotowano spadek wykonawstwa szczepień 9,78% w stosunku do ubiegłego roku spowodowany pandemią koronawirusa oraz mniejszą zgłaszalnością do szczepień.

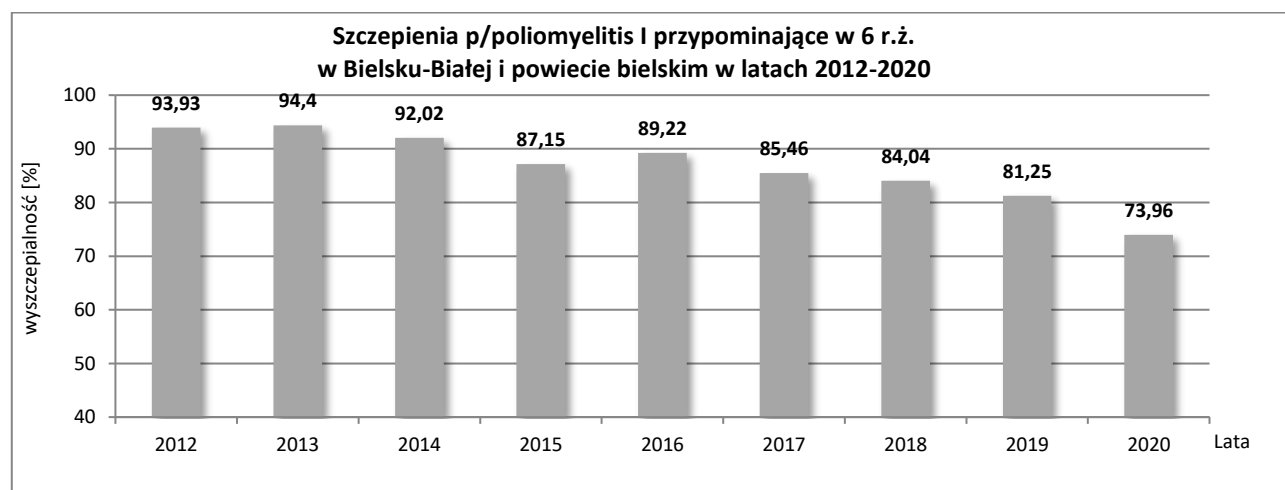

Szczepienia przeciwko poliomyelitis

W 2020r. szczepieniami przeciwko poliomyelitis (szczepienie pierwotne) objęto 1409 dzieci, tj. 47,20% dzieci w 1 roku życia, natomiast w 2 roku życia – 3143, tj. 95,27% osób (dane skumulowane). W roku 2020 szczepienia w 1 r.ż. były wykonywane na poziomie niższym o 1,20%, natomiast w 2 r.ż liczba zaszczepionych była na poziomie porównywalnym do roku ubiegłego.

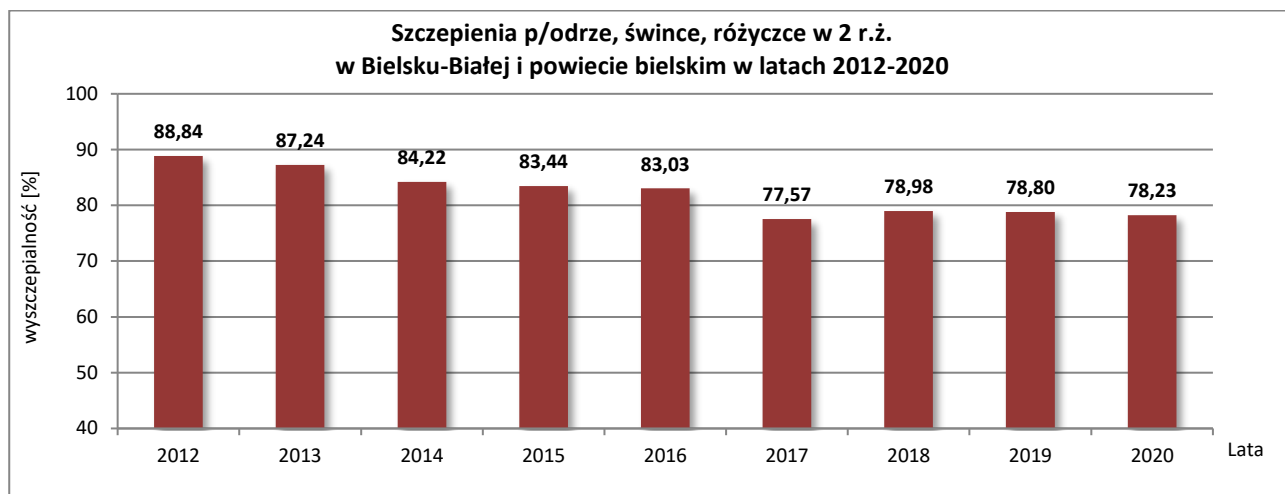

Szczepieniu w 6r.ż. podlegało 3587 dzieci - zaszczepiono 2653, co stanowi 73,96%. Odnotowano spadek wykonawstwa szczepień o 7,29% w stosunku do roku ubiegłego na skutek gorszej zgłaszalności dzieci do szczepień oraz uwarunkowany niewielką grupą dzieci urodzonych w ostatnim miesiącu roku, która będzie zaszczepiona w I kwartale 2021r.

Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce

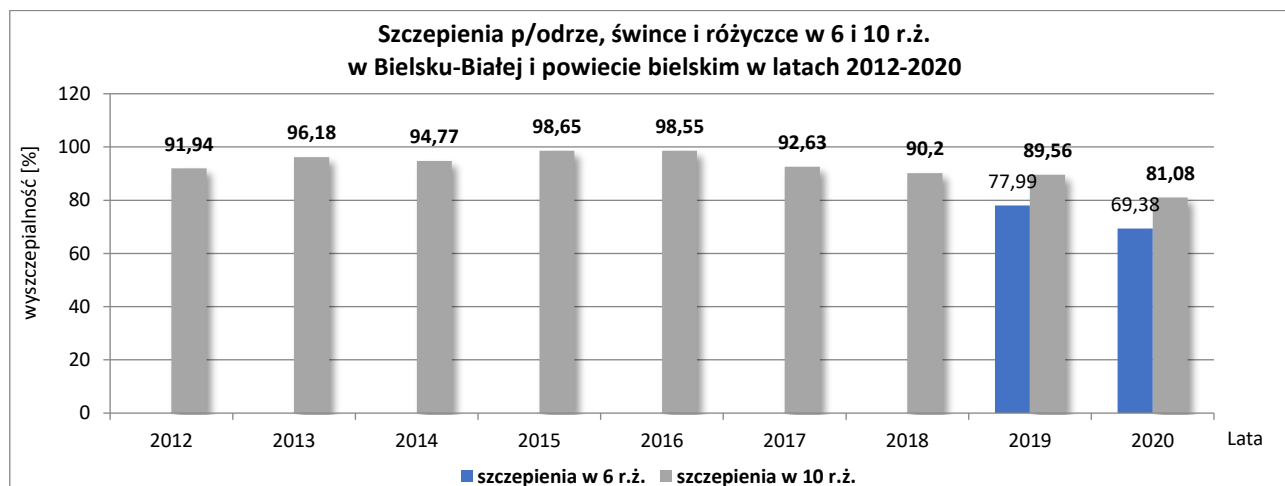
Szczepionkę w 2 roku życia w 2020 podano 2581 dzieciom, co stanowi 78,23%. Odnotowano niewielki spadek zaszczepionych o 0,57% w stosunku do roku ubiegłego.

Kontynuowano szczepienia przypominające szczepionką skojarzoną przeciw odrze, śwince, różyczce w 6 roku życia, wprowadzone do PSO w roku 2019 celem zapewnienia ochrony przed rozpoczęciem nauki, co uzasadnia się sytuacją epidemiologiczną odry w Europie.

W 2020 roku szczepienie to wykonywano zgodnie z obowiązkiem wprowadzonym w kalendarzu szczepień u dzieci w 6 r.ż. i 10 r.ż. Stan zaszczepienia przeciwko tym chorobom kształtował się na następujących poziomach: dla 6-latków – 69,38% (2489) - obserwowano spadek o 8,61%; dla 10-latków – 81,08% (2897) - spadek o 8,48% wykonawstwa szczepień w stosunku do roku ubiegłego. Wśród niezaszczepionych II dawką znaczną liczbę stanowiły dzieci urodzone w ostatnim miesiącu roku kalendarzowego.

W 2020 stan uodpornienia przeciwko różyczce dziewcząt w 15 roku życia kształtował się na poziomie 99,93% (1521 dziewcząt).

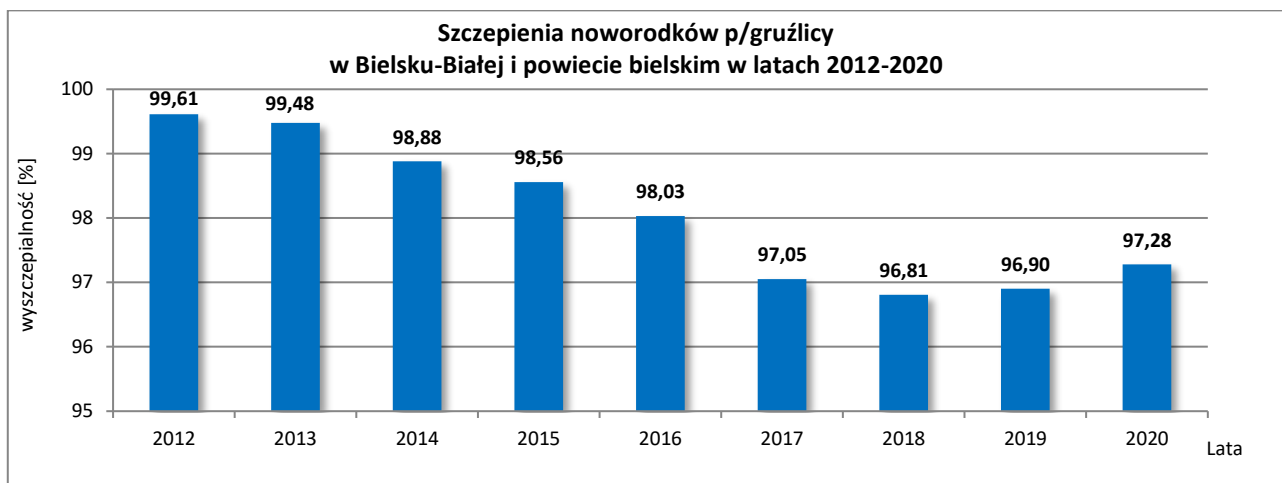

Szczepienia przeciwko gruźlicy

W minionym roku zaszczepiono przeciwko gruźlicy 97,28% dzieci urodzonych w roku 2020 (2904); rok wcześniej - 96,90% (3037). Liczba zaszczepionych jest wyższa o 0,38%.

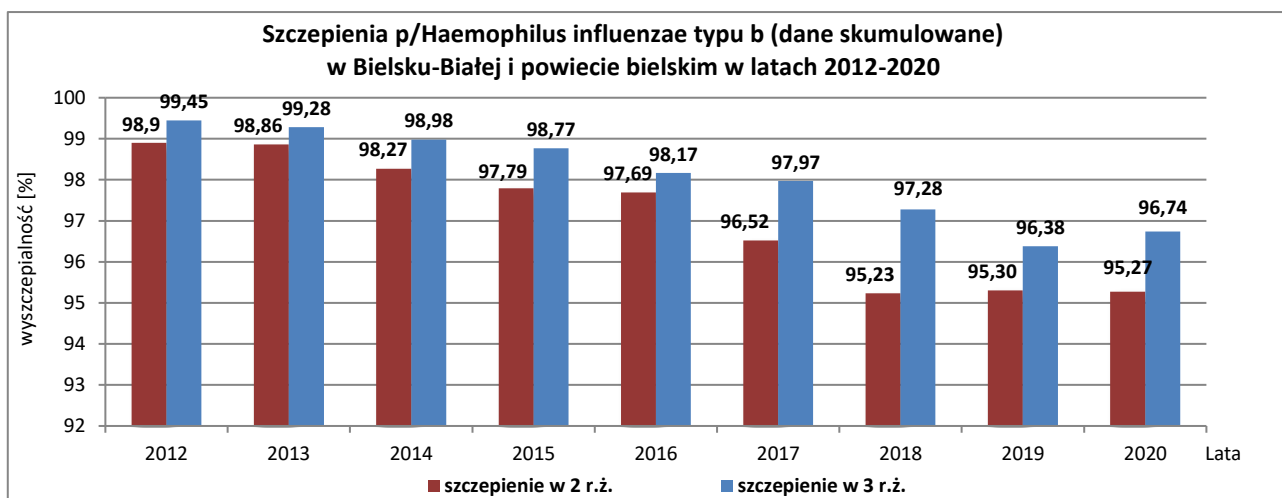
W roku 2020 nie zaszczepiono przeciwko gruźlicy 81 noworodków (w tym 68 dzieci z powodu braku zgody rodziców).

W związku z obserwowanym od paru lat wzmożonym ruchem emigracyjnym notuje się w grupach wiekowych do 15 roku życia większą liczbę dzieci nie zaszczepionych przeciwko gruźlicy. Szczepienia powyższe uzupełniane są systematycznie; w roku 2020 zaszczepiono 87 dzieci w wieku powyżej 12 m.ż. do ukończenia 15 r.ż, tj. o 19 dzieci więcej w stosunku do roku ubiegłego.

Szczepienia przeciwko *Haemophilus influenzae* typu b

W 2020r. szczepieniem pierwotnym (w pierwszym roku życia) objęto 1409 dzieci, co stanowi 47,20% podlegającej populacji. W drugim roku życia szczepienie pierwotne i uzupełniające wykonano w 95,27% (3143 dzieci). W trzecim roku życia stan zaszczepienia wyniósł 96,74% (3542 dzieci) – dane skumulowane. Odnotowano wzrost wyszczepialności o 0,36%.

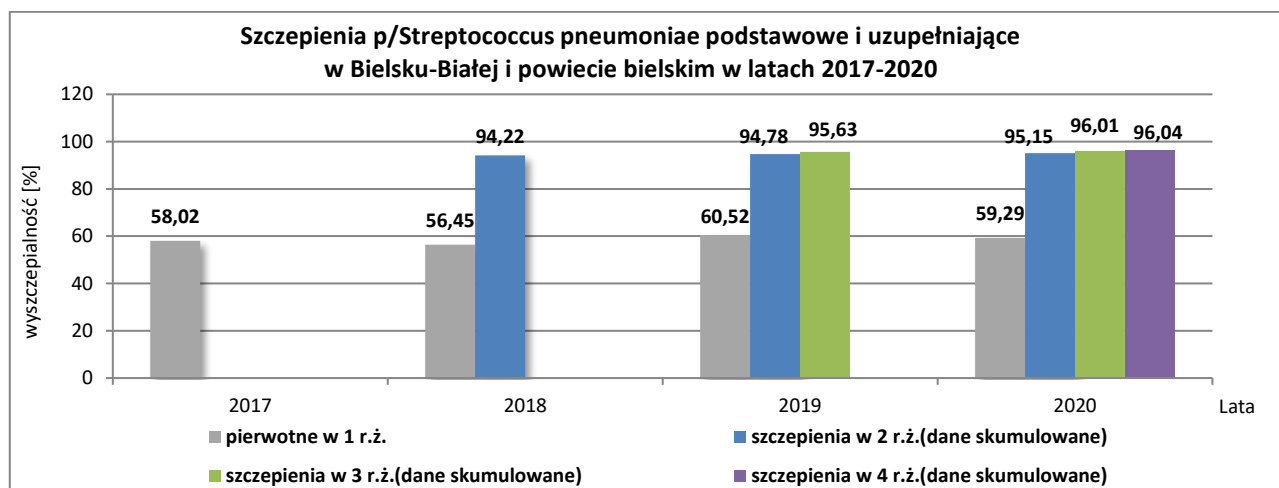

Szczepienia przeciwko inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*

W roku 2020 szczepienia populacyjne obejmowały dzieci z roczników: 2017, 2018, 2019 i 2020:

- szczepienia w 1 r.ż. - rocznik 2020 (2985 dzieci); szczepienia pierwotne ukończyło 1770 dzieci, co stanowi 59,29%;
- szczepienia w 2 r.ż. - rocznik 2019 (3299 dzieci); szczepienia przeciwko pneumokokom zrealizowano u 95,15% (3139 dzieci), a 160 dzieci (4,84%) nie było objętych szczepieniem lub nie ma ukończonych cykli pierwotnych;

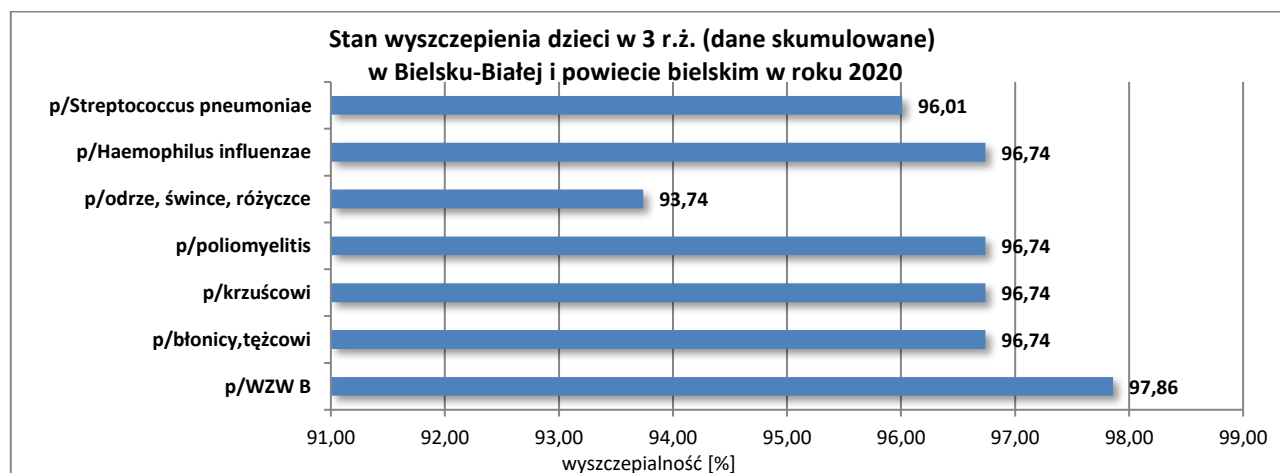
- szczepienia w 3 r.ż - rocznik 2018 (3661 dzieci); szczepienia przeciwko pneumokokom zrealizowano u 96,01% (3515 dzieci), a 146 (3,98%) dzieci nie było objętych szczepieniem lub nie ma ukończonych cykli pierwotnych.
- szczepienia w 4 r.ż - rocznik 2017 (3745 dzieci); szczepienia przeciwko pneumokokom zrealizowano u 96,04% (3597 dzieci), a 148 (3,95%) dzieci nie było objętych szczepieniem lub nie ma ukończonych cykli pierwotnych.

W roku 2020 przeciwko inwazyjnym zakażeniom Streptococcus pneumoniae oprócz szczepień populacyjnych oraz w grupach ryzyka, szczepieniem zalecanym objęto 845 osób.

Stan wykonania szczepień obowiązkowych w 3r.ż.

Zestawienie wszystkich obowiązkowych szczepień wykonanych w ramach PSO w trzecim roku życia, to tzw. zamknięcie szczepień podstawowych.

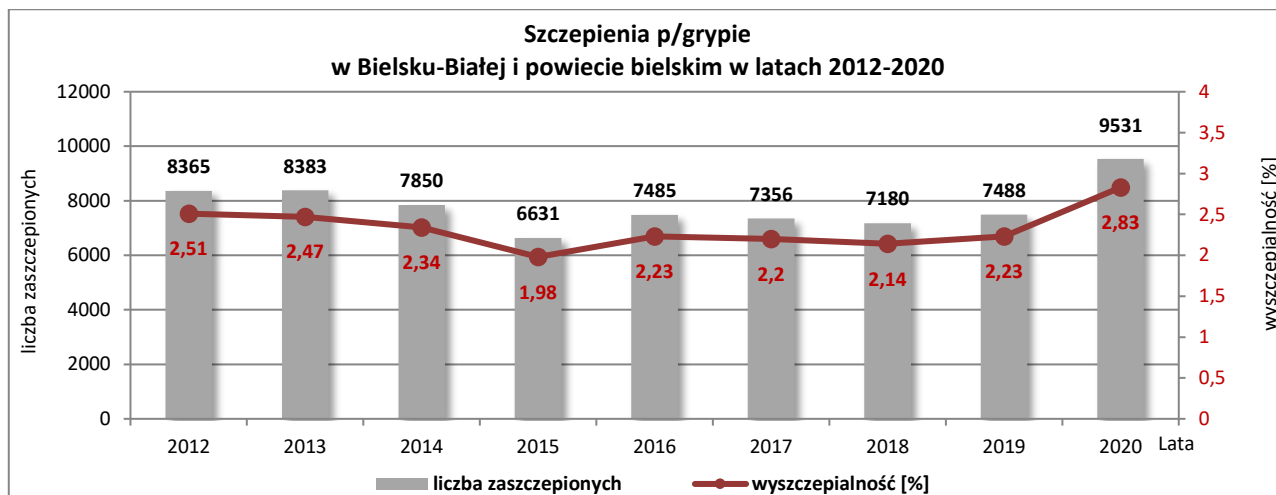

Powyższy wykres pokazuje, iż obowiązkowe szczepienia ochronne są w większości wykonywane na poziomie powyżej 96% (za wyjątkiem szczepień przeciwko odrze, śwince i różyczce). Jest to nadal dobry poziom uodpornienia populacyjnego będący wynikiem terminowości wykonywanych szczepień.

Zalecane szczepienia ochronne

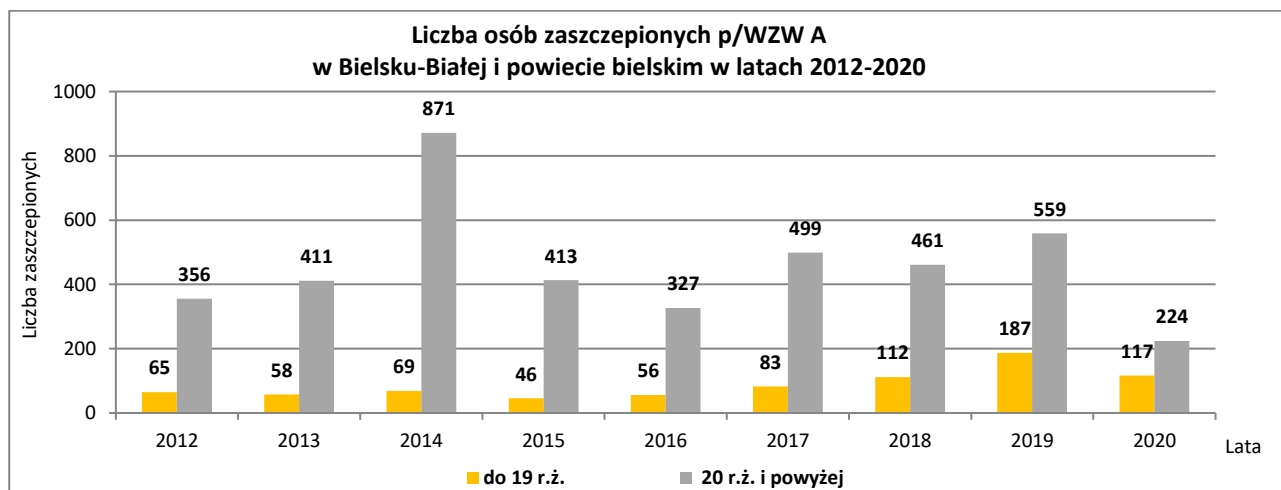
Szczepienia przeciwko grypie

Większość szczepionych stanowiły osoby w wieku produkcyjnym i starsze powyżej 65 roku życia. W roku 2020 zainteresowanie szczepieniem przeciwko grypie na podległym terenie było nieznacznie większe o 0,6% niż w roku ubiegłym odnotowano stan zaszczepienia na poziomie 2,83% (9531 osób) w stosunku do 2019r. 2,23% (7488 osób). Ilość szczepień przeciwko grypie jest ciągle niewystarczająca, a liczba zaszczepionych stanowi symboliczny procent ogółu ludności, co przekłada się na wysoką zapadalność w sezonie epidemicznym na tę chorobę zakaźną.

Szczepienia przeciwko WZW A

W 2020 roku liczba zaszczepionych osób spadła i wyniosła 341 (0,10%); w 2019r. – 746 (0,22%). W przedziale wiekowym do 19 roku życia zaszczepiono 117 osób, powyżej 19 roku życia immunizację wykonano u 224 osób.

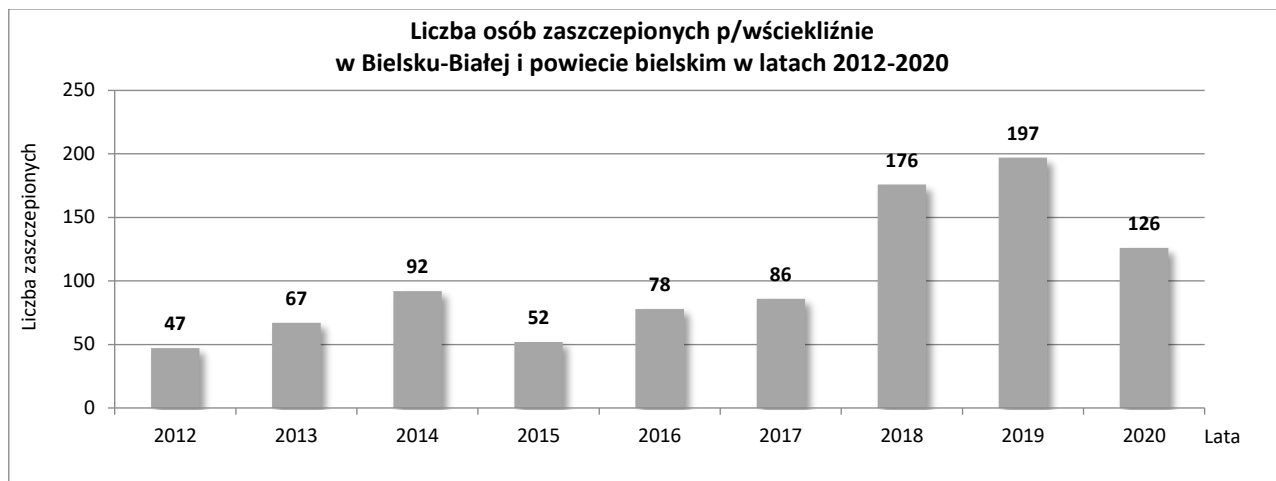

Szczepienia przeciwko wścieklźnie

Szczepienia osób pokąsanych przez zwierzęta na podległym terenie wykonywane są w punkcie szczepień, który mieści się w Beskidzkim Centrum Onkologii – Szpitalu Miejskim im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej (43-300 Bielsko-Biała, ul. Wyspiańskiego 21). Poekspozycyjnie uodporniono 28 osób. Ponadto w punktach medycyny podróży realizowane są komercyjne zalecane szczepienia

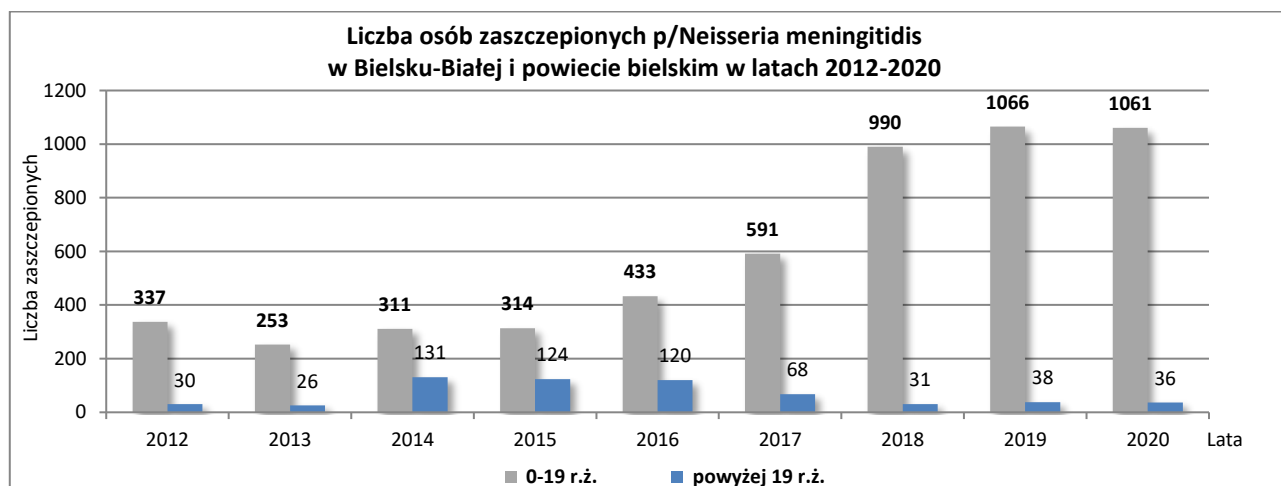

profilaktyczne przeciwko wściekliwości – zaszczepiono 98 osób. Na poniższym wykresie przedstawiono dane skumulowane (szczepienia profilaktyczne i poekspozycyjne).

Szczepienia przeciwko *Neisseria meningitidis*

Liczba zaszczepionych to 1097 osób (0-19 r.ż.-1061; powyżej 20 r.ż.-36).

Szczepienia w ramach medycyny podróży

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej funkcjonowało 6 punktów szczepień, gdzie wykonywano poradnictwo związane z profilaktyką chorób zakaźnych oraz szczepienia obowiązkowe i zalecane w ruchu międzynarodowym.

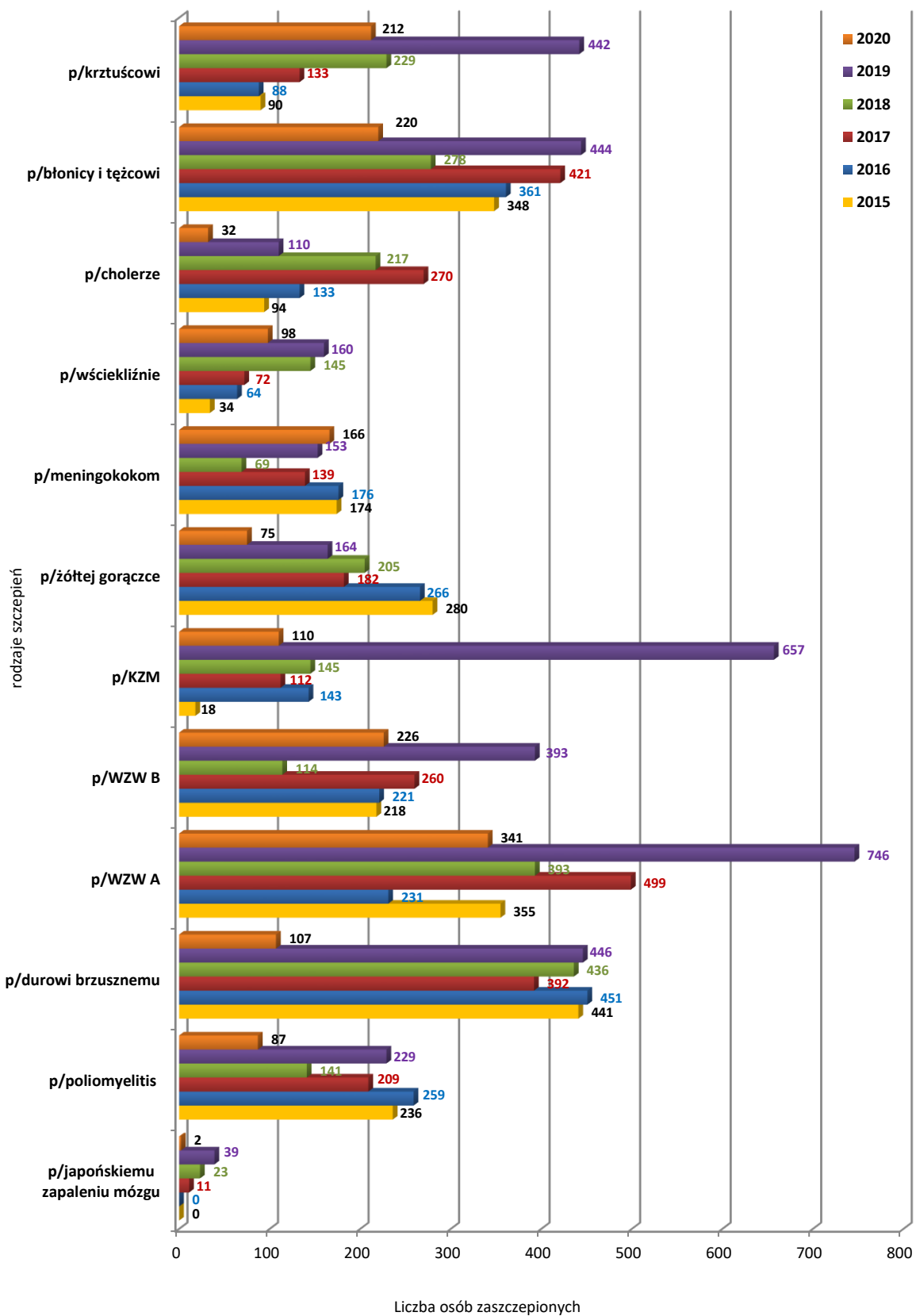
W 2020 roku w w/w punktach szczepień uodporniono łącznie:

- 75 podróżujących przeciwko żółtej febrze,
- 107 przeciwko durowi brzuszemu,
- 341 przeciwko WZW A,
- 226 przeciwko WZW B,
- 220 przeciwko błonicy i tężcowi,
- 87 przeciwko poliomielitis,
- 212 przeciwko krztuścowi,
- 166 przeciwko meningokokom,

- 98 przeciwko wściekliznie,
- 110 przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu,
- 32 przeciwko cholerze,
- 2 przeciwko japońskiemu zapaleniu mózgu.

Na przestrzeni lat obserwuje się wyraźny wzrost zainteresowania immunoprofilaktyką chorób zakaźnych w grupie osób planujących wyjazdy zagraniczne, W 2020r. ze względu na pandemię koronawirusa i zamknięcie granic międzynarodowych nastąpił spadek wykonanych szczepień, co pokazuje poniższy wykres.

Liczba zaszczepionych osób wyjeżdżających za granicę szczepionkami zalecanymi
w Bielsku-Białej i powiecie bielskim w latach 2015-2020

Analiza niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP)

W roku 2020 zarejestrowano 32 przypadki niepożądanych odczynów poszczepiennych, które zostały zakwalifikowane jako: 1 przypadek poważny i 31 przypadków łagodnych. Analiza szczegółowa NOP wykazała:

- 4 przypadki hospitalizowane w tym:
  - 1 przypadek poważny po zaszczepieniu przeciwko odrze, śwince, różyczce z rozpoznaniem: małopłytkowość immunologiczna samoistna (po 4 dniowym leczeniu dziecko w stanie ogólnym dobrym wypisane do domu);
  - 3 przypadki łagodne (po leczeniu dzieci w stanie ogólnym dobrym wypisane do domu, w 1 przypadku zalecono obserwację – powiększenie węzłów chłonnych po BCG).
- 28 przypadków łagodnych NOP nadzorowano ambulatoryjnie.

Każdorazowo obserwowano pełny powrót do zdrowia.

Niepożądane odczyny wystąpiły po różnych szczepionkach, najczęściej po szczepieniach stosowanych u małych dzieci (0-3r.ż.):

Tabela. Liczba niepożądanych odczynów poszczepiennych zgłoszonych do PSSE w Bielsku-Białej w 2020 roku w zależności od wieku szczepionych wraz z kwalifikacją NOP

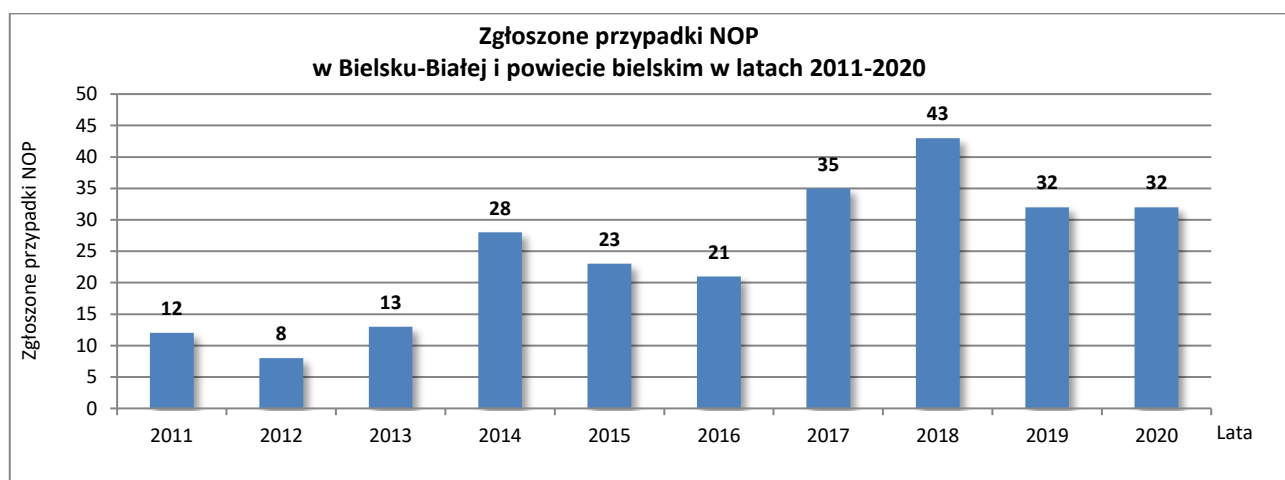
Wiek szczepionego	Liczba zgłoszonych NOP	Kwalifikacja NOP	Liczba hospitalizacji związanych z NOP	Liczba leczonych ambulatoryjnie z powodu NOP
0 – 3 r.ż.	27	1–poważny; 26–łagodne	4	23
4 - 5 r.ż.	1	1–łagodny	-	1
6 r.ż.	3	3–łagodne	-	3
10 r.ż.	1	1–łagodny	-	1
Razem	32	32	4	28

NOP zgłaszano po następujących preparatach szczepionkowych:

Tabela. Preparaty szczepionkowe, po których zgłaszano NOP do PSSE w Bielsku-Białej w 2020 roku.

Nazwa preparatu szczepionkowego	Liczba zgłoszonych przypadków NOP	Stosowane jednocześnie inne preparaty szczepionkowe /w ilu przypadkach/
BCG	2	-
DTP	6	Imovax Polio+Act-Hib+Synflorix - w 1 przypadku; Act-Hib+Synflorix+Euvax B - w 1 przypadku; Imovax Polio+Act-Hib - w 1 przypadku; Euvax B - w 1 przypadku
Hexacima	1	Synflorix+Rotarix - w 1 przypadku
Infanrix-Hexa	5	Synflorix - w 1 przypadku; Prevenar 13 - w 2 przypadkach

Infanrix+IPV+HIB	2	-
Pentaxim	1	Prevenar + Rotarix - w 1 przypadku;
Prevenar 13	1	-
Synflorix	1	-
MMR-VAX PRO	6	Synflorix - w 1 przypadku;
Infanrix DTPa	2	Imovax Polio – w 2 przypadkach;
Infanrix+IPV	1	-
Euvax B dla dzieci	2	-
Bexsero	1	-
Varivax	1	-
Razem	32	12

Kontrole w zakresie szczepień ochronnych

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2020r. sprawował nadzór nad 102 punktami szczepień realizującymi Program Szczepień Ochronnych. Przeprowadzono 36 kontroli sanitarnych.

Tabela. Liczba kontroli

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba przeprowadzonych kontroli	104	112	111	120	120	123	116	36

Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

W ramach kampanii w powiecie bielskim zrealizowano szczepienia w gminie: Jaworze finansowane z funduszków gminnych - w 2020 roku zakończono szczepienia przeciwko zakażeniu wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) - program szczepień dla dziewcząt z roczników 2007, 2005, 2004.

W gminie Bestwina rozpoczęto szczepienia przeciwko meningokokom typ B dzieci powyżej 12 miesiąca życia finansowane z budżetu samorządowego.

Wszystkie punkty szczepień realizowały plan edukacyjny - kolportaż materiałów oświatowych.

III. Higiena lecznictwa

Ocenę stanu sanitarnego opracowano na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej w podmiotach leczniczych.

Nadzór nad stacjonarnymi placówkami leczniczymi

W 2020 roku nadzorowano 4 stacjonarne podmioty lecznicze, w tym 3 szpitale (3 Samodzielne Publiczne Zespoły Opieki Zdrowotnej) i 1 obiekt świadczący usługi inne niż szpitalne. Skontrolowano 3, nie odnotowano nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego i postępowania z odpadami medycznymi.

Nadzór nad placówkami lecznictwa otwartego oraz prywatnymi gabinetami świadczącymi usługi medyczne

W 2020 roku nadzorem sanitarnym objęto 87 placówek lecznictwa otwartego, z czego 82 stanowiły placówki niepubliczne, a 5 publiczne. Skontrolowano 37, przeprowadzając 38 kontroli sanitarnych. Ponadto w omawianym roku objęto nadzorem 104 prywatne gabinety lekarskie, 2 praktyki pielęgniarek i położnych oraz 2 pracownie protetyczne. Skontrolowano 6 placówek, przeprowadzając 6 kontroli sanitarnych.

Dezynfekcja i sterylizacja

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad podmiotami świadczącymi usługi medyczne dokonano oceny procedur dezynfekcyjnych w zakresie prawidłowości doboru i stosowania środków dezynfekcyjnych w profilaktyce zakażeń szpitalnych, przygotowania i sposobu przechowywania preparatów dezynfekcyjnych, a także procedur sterylizacyjnych z uwzględnieniem przyjętych rozwiązań zaopatrzenia w materiały sterylne w stacjonarnych placówkach leczniczych, w placówkach lecznictwa otwartego oraz w praktykach lekarskich a także praktykach pielęgniarek i położnych.

W 2 szpitalach sterylizacja prowadzona była w punktach sterylizacji zorganizowanych we własnym obiekcie, w 1 szpitalu zarówno we własnym punkcie sterylizacji jak i w ramach umowy z podmiotem zewnętrznym.

Rodzaj placówki /powiat bielski/	Liczba placówek w ewidencji w 2020r. /powiat bielski/	Liczba placówek skontrolowanych w 2020r. /powiat bielski/	Liczba przeprowadzonych kontroli w 2020r. /powiat bielski/
Szpitala	3	3	9
Obiekty świadczące usługi inne niż szpitalne	1	0	0
Publiczne podmioty lecznicze – lecznictwo otwarte	5	2	2
Niepubliczne podmioty lecznicze – lecnictwo otwarte	82	35	36
Prywatne gabinety lekarskie	104	6	6
Praktyki pielęgniarek i położnych	2	0	0
Inne prywatne placówki świadczące usługi medyczne	2	0	0
Razem	199	46	53

Ogniska zakażeń szpitalnych w placówkach zlokalizowanych w powiecie bielskim

W 2020r. zgodnie z ustawowym obowiązkiem dyrektorzy **trzech szpitali** zgłosili do PPIS w Bielsku-Białej **8 szpitalnych ognisk epidemicznych**, w których czynnikiem etiologicznym był SARS-CoV-2. Odnotowano **115 zakażeń**, w tym u **47 pacjentów i 68 osób z personelu oraz 359 osób narażonych**, które poddano kwarantannie. W celu ograniczenia transmisji czynnika zakaźnego przedstawiciele PPIS w Bielsku-Białej na bieżąco udzielali informacji dotyczących wdrożenia rekomendowanych przez WHO środków i działań z zakresu zapobiegania i kontroli zakażeń, przeprowadzali dochodzenia epidemiologiczne oraz współpracowali z Zespołami Kontroli Zakażeń Szpitalnych.

IV. Nadzór nad deratyzacją

W 2020 roku monitorowano działania związane z eliminacją gryzoni. Większość powszechnych akcji deratyzacyjnych przeprowadzana jest dwa razy w roku w okresie wiosennym i jesiennym.

Na terenie miasta Bielska-Białej przeprowadzono 4 akcje deratyzacyjne: 2 w okresie wiosennym i 2 w okresie jesiennym.

Na terenie powiatu bielskiego przeprowadzono 29 akcji deratyzacyjnych: 15 w okresie wiosennym i 14 w okresie jesiennym.

Deratyzacja/akcja miasto/gminy	Akcja wiosenna 2020r.	Akcja jesienna 2020r.	Ogółem 2020r.
Miasto Bielsko-Biała	2	2	4
suma	2	2	4
Gminy powiatu bielskiego			
Szczyrk	0	0	0
Porąbka	0	0	0
Jasienica	9	8	17
Kozy	0	1	1
Wilamowice	0	0	0
Jaworze	1	1	2
Buczkowice	0	0	0
Czechowice-Dziedzice	1	1	2
Wilkowice	3	2	5
Bestwina	1	1	2
suma	15	14	29
Razem	17	16	33

V. Bezpieczeństwo żywności i żywienia

W 2020 roku pracownicy ONS-HŻŻ na terenie powiatu bielskiego skontrolowali 512 obiektów, w tym: 510 obiektów żywnościowych, 2 wytwórnie i miejsca obrotu przedmiotami użytku.

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono łącznie 615 kontroli, w tym 24 kontroli interwencyjnych.

W obiektach żywnościowych przeprowadzono 612 kontroli, w wytwórniach i miejscach obrotu przedmiotami użytku 3 kontrole.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 86 próbek żywności oraz 1 próbkę przedmiotów użytku, nie kwestionując żadnej z pobranych próbek.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 4 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu higieniczno-sanitarnego, wydane w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, a także 82 decyzje zatwierdzające zakłady do prowadzenia działalności, w tym 16 decyzji zatwierdzających dodatkową działalność.

Winnych zaniedbań higieniczno-sanitarnych ukarano 6 mandatami, na łączną kwotę 2000 zł.

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba Obiektów			
	2017	2018	2019	2020
Obiekty ogółem	1447	1322	1359	1371
Zakłady produkcji żywności	121	135	169	179
Obiekty obrotu żywnością	762	667	668	661
Zakłady żywienia	543	496	491	502
Wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	13	17	21	18
Obiekty produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami	8	7	10	11

Decyzje administracyjne, mandaty, unieruchomienia - lata 2017-2020

Rok	decyzje administracyjne nakazowe		nałożone mandaty			obiekty unieruchomione	
	liczba	procent obiektów objętych decyzjami	liczba	kwota	procent obiektów, w których ukarano mandatami	liczba	procent unieruchomionych obiektów
2017	2	0,23%	13	3300 zł	1,49 %	0	0,00%
2018	2	0,15%	14	3800 zł	1,05%	0	0,00%
2019	4	0,29%	28	7400 zł	2,06%	0	0,00%
2020	4	0,29%	6	2000 zł	0,43%	0	0,00%

Ocena stanu sanitarnego zakładów produkcji/obrotu żywnością oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością

Ocena stanu sanitarnego zakładów przeprowadzona była na podstawie jednolitych kryteriów, zgodnie z arkuszem oceny stanowiącym załącznik do Procedury urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Ocenę negatywną otrzymują te zakłady, w których stwierdzone są odstępstwa od wymagań istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa. Żaden zakład nie uzyskał oceny negatywnej.

	Liczba obiektów zarejestrowanych	Skontrolowano obiektów	%	Sklasyfikowano obiektów	%	Ocena negatywna	%	Liczba kontroli i rekontroli
2017	1447	723	60,3	515	35,8	0	0,00	872
2018	1322	746	56,5	541	40,9	0	0,00	909
2019	1359	853	62,8	589	43,3	0	0,00	1132
2020	1371	512	37,3	351	25,6	0	0,00	615

W 2020 roku na terenie powiatu bielskiego żaden zakład nie został uznany za niezgodny.

Stan sanitarny w rozbiści na główne grupy obiektów w 2020r.

	Liczba obiektów zarejestrowanych	Skontrolowano obiektów	Sklassyfikowano obiektów	Ocena negatywna	Liczba Kontroli i rekontroli
Obiekty produkcji żywności	179	94	84	0	109
Obiekty obrotu żywnością	661	204	107	0	268
Obiekty żywienia zbiorowego	502	212	159	0	235
Wytwórnice materiałów i wyr. do kontaktu z żywnością	18	2	1	0	3
Razem	1360	512	351	0	615

Obiekty produkcji żywności

W roku 2020 na terenie powiatu bielskiego w ewidencji znajdowało się 179 zakładów produkcji żywności, łącznie w tej grupie przeprowadzono 109 kontroli.

Żaden z obiektów tego typu w 2020r. nie został oceniony jako niezgodny (wg arkusza oceny stanu sanitarnego stanowiącego załącznik do Procedury urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością).

Najczęściej stwierdzane uchybienia to między innymi:

- zły stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów i podłóg;
- zły stan sanitarno-porządkowy

Ponadto stwierdzano:

- brak lub nieprawidłowo prowadzoną kontrolę wewnętrzną;

Działania kontrolne i represyjne w obiektach produkcji żywności w latach 2017 – 2020

Liczba obiektów			Liczba kontroli i rekontroli	Działalność represyjna			
Rok	Ogółem	skontrolowanych		Wydano decyzji administracyjnych	unieruchomienia	mandaty	kwota
2017	121	76	94	0	0	2	600
2018	135	85	109	0	0	0	0
2019	169	105	134	3	0	7	2400
2020	179	94	109	1	0	0	0

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2020 skontrolowano 204 obiektów z 661 prowadzących działalność handlową na podległym terenie.

Żaden z obiektów nie został oceniony w 2020r. jako niezgodny (wg arkusza oceny stanu sanitarnego)

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należą: zły stan ścian, sufitów i podłóg oraz wyposażenia.

Nieprawidłowości natury higienicznej to głównie:

- przechowywanie artykułów nietrwałych mikrobiologicznie w niewłaściwej temperaturze lub poza urządzeniami chłodniczymi,
- brak prawidłowych zapisów kontroli wewnętrznej, w tym rejestrów temperatur przechowywania łatwo psującej się żywności i dostaw towarów,
- niewłaściwa forma sprzedaży pieczywa i innych artykułów spożywczych,
- brak segregacji przy przechowywaniu i sprzedaży artykułów spożywczych,
- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych przeterminowanych,
- brak przestrzegania nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Ponadto skierowano 3 wnioski o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w związku z brakiem złożonych stosownych wniosków oraz 3 wnioski w związku z niewłaściwą prezentacją i reklamą suplementów diety na portalu allegro. 2 sprawy przekazano na Policję. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego.

Działania kontrolne i represyjne w obiektach obrotu żywnością w latach 2017 – 2020

Liczba obiektów			Liczba kontroli i rekontroli	Działalność represyjna			
Rok	Ogółem	skontrolowanych		Wydano decyzji administracyjnych	unieruchomienia	mandaty	kwota
2017	762	379	458	1	0	2	400
2018	667	365	461	0	0	8	1700
2019	668	424	608	0	0	13	2900
2020	661	204	268	3	0	2	700

Zakłady żywienia zbiorowego ogółem

W 2020 roku skontrolowano 212 na 502 zarejestrowanych zakładów żywienia zbiorowego. Żaden z obiektów nie został oceniony w 2020r. jako niezgodny (wg arkusza oceny stanu sanitarnego).

Najczęściej powtarzające się usterki sanitarne to zły stan sanitarno-techniczny ścian i podłóg w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych, sprzętu produkcyjnego i wyposażenia, wdrażanych zasad GHP i GMP oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

Ponadto skierowano 1 wniosek o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (w związku z rozpoczęciem działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS). Nie kierowano wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego.

Mała gastronomia

Najczęściej powtarzającymi się usterekami były: zły stan sanitarno - techniczny pomieszczeń oraz sprzętu i wyposażenia, brak wdrażanych zasad GHP i GMP, brak procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

*Działania kontrolne w obiektach żywienia zbiorowego **otwartego** w latach 2017- 2020*

Rok	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów		Liczba kontroli i rekontr oli	Działalność represyjna			
		zarejestrowanych	skontrolowanych		wydano decyzji administracyjnych	w tym unieruchomienia	mandat y	kwota (PLN)
2017	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	347	151	180	1	0	8	2100
	w tym zakłady małej gastronomii	190	69	82	0	0	3	600
2018	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	315	182	207	2	0	2	800
	w tym zakłady małej gastronomii	158	90	94	0	0	0	0
2019	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	297	179	221	0	0	7	2000
	w tym zakłady małej gastronomii	154	76	90	0	0	0	0
2020	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	303	138	151	0	0	4	1300
	w tym zakłady małej gastronomii	153	61	66	0	0	2	500

Rok	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów		Liczba kontroli i rekontroli	Działalność represyjna			
		zarejestrowanych	skontrolowanych		wydano decyzji administracyjnych	w tym unieruchomienia	mandaty	kwota (PLN)
2017	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	196	108	123	0	0	0	0
2018	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	181	102	120	0	0	3	800
2019	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	194	133	157	1	0	1	100
2020	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	199	74	84	0	0	0	0

Jakość zdrowotna środków spożywczych – badania laboratoryjne

W 2020 roku w nadzorowanych obiektach na terenie powiatu bielskiego pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności 86 próbek środków spożywczych oraz 1 próbkę przedmiotu użytku.

Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, chemiczne oraz organoleptyczne. Nie kwestionowano żadnej z pobranych próbek.

Lata	Ilość pobranych prób	Ilość kwestionowanych prób	% kwestionowanych prób
2017	217	5	2,3
2018	192	7	3,6
2019	246	5	2
2020	87	0	0

Ocena sposobu żywienia

Na terenie powiatu bielskiego objętym nadzorem PSSE w Bielsku- Białej w 2020r. kontrolowano obiekty żywieniowe w jednostkach systemu oświaty. W trakcie kontroli dokonano oceny spełniania wymagań przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży. W jednym przypadku – punkt wydawania posiłków w szkole – zakwestionowano z uwagi brak porcji ryby w jadłospisie tygodniowym. W związku z powyższym wszczęto postępowanie administracyjne.

Nadzór nad produktami kosmetycznymi.

W 2020 roku w ewidencji znajdowało się 11 zakładów produkcji, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi. Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, nie wydano decyzji administracyjnych, nie nakładano mandatów.

Kontrole dotyczyły nadzoru nad rynkiem kosmetycznym z uwzględnieniem oznakowania produktów kosmetycznych w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 (Dz.U. UE L. z dnia 22 grudnia 2009r.) oraz ustawy z dnia 4 października 2018r. o produktach kosmetycznych (Dz.U.2018.227 z dnia 2018.11.29). Ocenione produkty spełniły wymagania zawarte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 (Dz.U. UE L. z dnia 22 grudnia 2009r.)w zakresie oznakowania oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 655/2013 z dnia 10 lipca 2013r. określającego wspólne kryteria dotyczące uzasadniania oświadczeń stosowanych w związku z produktami kosmetycznymi (Dz. U. UE L. z dnia 11 lipca 2013r.) w zakresie zgodności z przepisami, prawdziwości udzielanych informacji, zgodności ze stanem faktycznym.

Skargi, wnioski, interwencje

W 2020 roku odnotowano w rejestrze 24 interwencje, w tym 8 anonimowych (również rozpatrywane).

Przeprowadzone kontrole w 11 przypadkach nie potwierdziły zgłaszanych nieprawidłowości, 10 kontroli wykazało nieprawidłowości, 1 interwencja pozostaje w toku rozpatrywania, 1 została przekazana na Policję i 1 do PLW.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 6 mandatów karnych na łączną kwotę 2000 zł.

Zgłaszane nieprawidłowości najczęściej dotyczyły:

- sprzedaży żywności przeterminowanej,
- niewłaściwej jakości środków spożywczych, posiłków,
- niewłaściwego stanu sanitarno-porządkowego obiektów.

W związku ze zgłoszoną interwencją pobrano do badań laboratoryjnych próbkę naturalnej wody mineralnej gazowanej (badania sensoryczne). Nie kwestionowano badanej próbki.

Współpraca z innymi służbami kontroli

W związku z wystąpieniem stanu epidemii, współpraca z innymi służbami kontrolnymi w 2020r. była, w porównaniu z latami poprzednimi, ograniczona.

Przeprowadzono 1 wspólną kontrolę z pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej w zakładzie produkującym żywność pochodzenia zwierzęcego. W ramach kontroli sprawdzono przestrzeganie wymagań dotyczących zapobiegania zakażeniom oraz opracowanie i wdrożenie procedur w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

W 2020 roku przedstawiciele Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bielsku – Białej przeprowadzili 2 kontrole targowisk (1 w Czechowicach-Dziedzicach, 1 w Kozach).

Ze względu na sytuację epidemiczną nie przeprowadzano wspólnych kontroli z Inspekcją Weterynaryjną na targowiskach, natomiast kontrolowano warunki sprzedaży bezpośredniej żywności pochodzenia roślinnego. W czasie kontroli zwracano uwagę między innymi na posiadaną przez sprzedających dokumentację, w tym wskazującą na pochodzenie produktów oraz przestrzeganie ustanowionych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

W ramach bieżącego nadzoru nad obrotem grzybami rosnącymi w warunkach naturalnych sprawdzano warunki sprzedaży na jednym targowisku zapoznając się z atestami dopuszczającymi daną partię grzybów do obrotu. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

Pracownik Sekcji ONS-HŻŻ posiadający uprawnienia grzyboznawcy udzielał porad grzybiarzom przychodzącym do siedziby Stacji.

W aptekach przeprowadzono 6 kontroli w zakresie znakowania suplementów diety. Nie pobierano próbek suplementów diety oraz środków spożywczych do badań laboratoryjnych. Każdorazowo informowano o zamiarze oraz efektach przeprowadzonych kontroli Inspekcję Farmaceutyczną zgodnie z treścią porozumienia.

Zgodnie ze stosownym porozumieniem i sporządzonym w oparciu o nie planem, współdziałając z przedstawicielami PIORiN, IJHARS przeprowadzono w 2020 roku 4 kontrole sanitarne, podczas których pobrano do badań laboratoryjnych 2 próby truskawek świeżych, 1 próbę borówki amerykańskiej oraz 1 próbę maliny świeżej w celu oznaczenia zanieczyszczenia metalami ciężkimi – próby były niekwestionowane.

VI. Bezpieczeństwo wody

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Wodę dla powiatu bielskiego dostarczają następujący producenci:

- Aqua S.A. w Bielsku-Białej
- Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach
- Przedsiębiorstwo Komunalne „Kombest” w Kaniowie
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Wilamowicach
- Spółka Wodociągowa w Wilkowicach
- Spółka Wodociągowa w Bystrej
- Spółka Wodociągowa w Mesznej
- Spółka Wodociągowa w Godziszce
- Spółka Wodociągowa w Rudzicy
- Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny w Jaworzu

Wodę produkowaną przez Aqua S.A. na teren miasta Czechowice-Dziedzice dostarcza Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Czechowicach Dziedzicach, a na teren gminy wiejskiej Czechowice-Dziedzice - Przedsiębiorstwo Inżynierii Miejskiej Czechowice-Dziedzice.

W 2020 roku wszystkie ujęcia dostarczające wodę na teren powiatu zostały skontrolowane, nie stwierdzono nieprawidłowości stanu sanitarno-techniczny obiektów.

W ramach prowadzonego przez PPIS w Bielsku-Białej nadzoru bieżącego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia w 2020 r. pobrano 235 próbek.

Ponadto w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowe i podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć w ramach prowadzonej działalności pobrano 275 próbek. Kontrola wewnętrzna na w/w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę prowadzona była prawidłowo zarówno w zakresie badań jak i częstotliwości, zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Powiatowego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej. W przypadku ujęć lokalnych na terenie powiatu bielskiego pomimo wystąpienia stanu epidemii i zamknięciu części obiektów, pobory wody odbywały się w czasie, kiedy było to możliwe.

Ogółem w 6 próbkach stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne w wodzie pochodzącej z indywidualnych ujęć w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Wynikiem stwierdzonych nieprawidłowości było unieruchomienie w drodze decyzji administracyjnych ujęć własnych wraz z instalacją wodociągową, do czasu przywrócenia jakości wody do obowiązujących norm.

Pływalnie

Na terenie powiatu bielskiego nadzorem objęto 17 basenów kąpielowych: 11 ogólnodostępnych, 1 szkolny, 2 rehabilitacyjne i 2 odkryte. Kompleksowe kontrole sanitarne wszystkich czynnych obiektów objęły warunki higieniczne szatni, natrysków, niecek basenowych oraz pomieszczeń sanitarnych.

Baseny odkryte skontrolowane zostały przed ich uruchomieniem w sezonie letnim. Przeprowadzone kontrole wykazały dobry stan sanitarny i techniczny obiektów zarówno zaplecza sanitarnego, jak i niecek basenowych wraz z przyległymi terenami rekreacyjnymi.

Zarządcy wszystkich pływalni prowadzili badania jakości wody zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016). Próbkę wody pobierane były w oparciu o harmonogram zatwierdzony przez PPIS w Bielsku-Białej.

W związku ze stwierdzoną obecnością zanieczyszczenia mikrobiologicznego w wodach pływalni hotelów „Zagroń” i „Skalite” w Szczyrku „Jawor” Jaworzu oraz Hotelu „Magnus Royal” w Bystrej w drodze decyzji administracyjnych dokonano czasowego zamknięcia obiektów. Badania pobranych próbek przed ponownym uruchomieniem potwierdziły odpowiednią jakość wody.

Kąpieliska

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej w sezonie letnim 2020 funkcjonowało jedno kąpielisko zorganizowane przez Ośrodek Rekreacji i Sportów Wodnych ul. Malinowa 6 w Kaniowie.

Sezon kąpielowy w roku 2020 ustalono na okres od dnia 11 czerwca do dnia 13 września, co jest zgodne z zapisem art. 37 ust 1 ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2020 r. poz. 310 ze zm.), w myśl, którego sezon kąpielowy obejmuje okres między 1 czerwca a 30 września.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bielsku-Białej przeprowadził bieżącą ocenę jakości wody przed sezonem letnim i stwierdził, po przeprowadzonym w dniu 1.06.2020r. badaniu, że woda w kąpielisku odpowiadała wymaganiom w/w rozporządzenia.

Kolejne badania wody w trakcie sezonu letniego z 17.06.2020 r., 13.07.2020 r., 10.08.2020 r., 01.09.2020 r. także potwierdziły odpowiednią jakość wody do kąpieli. W trakcie poboru próbek dokonywano również oceny organoleptycznej wody.

VII. Higiena komunalna

Na terenie miasta Bielska-Białej w 2020 r. nadzorem sanitarnym objęto obiekty użyteczności publicznej typu: ustępy publiczne i ogólnodostępne, domy pomocy społecznej, jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz inne, obiekty hotelarskie i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu i solaria oraz zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z w/w usług, stacje kolejowe, tereny rekreacyjne, cmentarze, apteki, obiekty sportowe, obiekty kulturalno – widowiskowo – rozrywkowe, stacje paliw, pralnie, targowiska, przystanki autobusowe, oraz środki transportu – łącznie 657 obiektów.

Ogółem skontrolowano 106 obiektów przeprowadzając 109 kontroli. Niezależnie od powyższego w związku rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 przeprowadzano liczne wizje wraz z Policją.

Wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego w domu kultury, której nakazy zrealizowano w wyznaczonym terminie.

W pozostałych skontrolowanych obiektach bieżący stan sanitarno - higieniczny dobry, postępowanie z odpadami komunalnymi prawidłowe, zaopatrzenie w środki myjąco - dezynfekcyjne wystarczające.

Wszystkie obiekty posiadały właściwe oznakowania o zakazie palenia.

Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych środków transportu komunikacji publicznej nie budził zastrzeżeń.

W związku z wprowadzanymi obostrzeniami wynikającymi z Rozporządzeń Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii odniesiono się do kilkudziesięciu przedstawianych przez prowadzących działalność zasad funkcjonowania z zachowaniem reżimu sanitarnego, opierając się na aktualnych wytycznych.

Pracownicy Sekcji HKIS angażowali się także w organizowanie pobrań wymazów na obecność SARS-CoV-2 dla pensjonariuszy i pracowników domów pomocy społecznej.

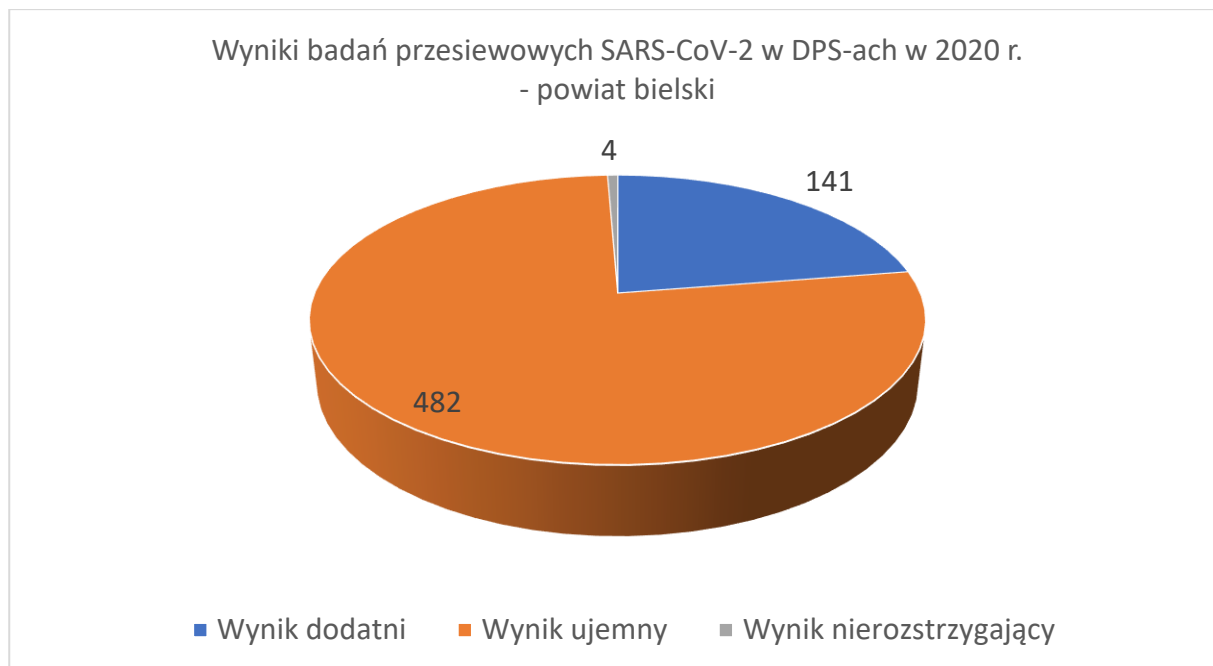
W ramach badań przesiewowych w pierwszej połowie roku pobrano wymazy na obecność wirusa SARS-CoV-2 u pracowników i pensjonariuszy 5 DPS-ów (134 -pracownicy, 47-pensjonariusze)

W drugiej połowie roku pobierano wymazy u pracowników i pensjonariuszy 5 DPS-ów i Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie:

- jednokrotnie w 4 placówkach,
- dwukrotnie w 1 placówce,

- trzykrotnie w 1 placówce,

Ogółem pobrano 627 wymazów (141 wyników dodatnich, 482 ujemnych, 4 nierozstrzygające).

Interwencje wpływające do PPIS w Bielsku-Białej.

Ogółem do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bielsku-Białej wpłynęło 12 interwencji z zakresu higieny komunalnej, dotyczących głównie: niewłaściwego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, niewłaściwego stanu sanitarnego posesji, emisji hałasu w mieszkaniach.

VIII. Higiena nauczania i wychowania dzieci i młodzieży

Państwowa Inspekcja Sanitarna, realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego, sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo- wychowawczych, żłobkach i klubach dziecięcych, szkołach wyższych, w ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży oraz higieny procesów nauczania.

W 2020 roku objęto nadzorem 279 placówek nauczania i wychowania funkcjonujących na terenie powiatu bielskiego, z tego 142 stanowiły obiekty stałe, natomiast 137 to sezonowe placówki zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Rodzaj placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba przeprowadzonych kontroli
Żłobki i kluby dziecięce	22	1
Przedszkola	48	8
Szkoły i zespoły szkół	64	18
Placówki z pobytem całodobowym	1	0
Placówki wsparcia dziennego	4	1
Placówki wychowania pozaszkolnego	1	0
Placówki rekreacyjne	2	0
Placówki sezonowe	137	6
Razem	279	34

W porównaniu do 2019r. liczba placówek oświatowo- wychowawczych będących pod nadzorem PPIS w Bielsku- Białej uległa zmianie z uwagi przejęcie pod I instancyjny nadzór sanitarny placówek oświatowo-wychowawczych, w tym szkół średnich i branżowych, będących do marca 2020r. pod nadzorem ŚPWIS oraz likwidację i utworzenie nowych placówek oświatowych.

W ramach nadzoru nad placówkami oświatowo- wychowawczymi w okresie styczeń- luty 2020r. prowadzono działalność zgodnie z planem pracy. W związku ze stanem epidemii koronawirusa SARS-CoV-2, w okresie marzec- grudzień 2020r. realizowano zadania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku- Białej w zakresie zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania zakażeń Covid-19 w placówkach oświatowo- wychowawczych.

Organom prowadzącym placówki oraz dyrektorom szkół i przedszkoli na bieżąco przekazywano istotne informacje dotyczące zapobiegania szerzenia się epidemii koronawirusa SARS-CoV-2, zasad izolacji i kwarantanny, oceniano procedury bezpieczeństwa opracowane przez dyrektorów placówek na podstawie wytycznych GIS, MZ i MEN.

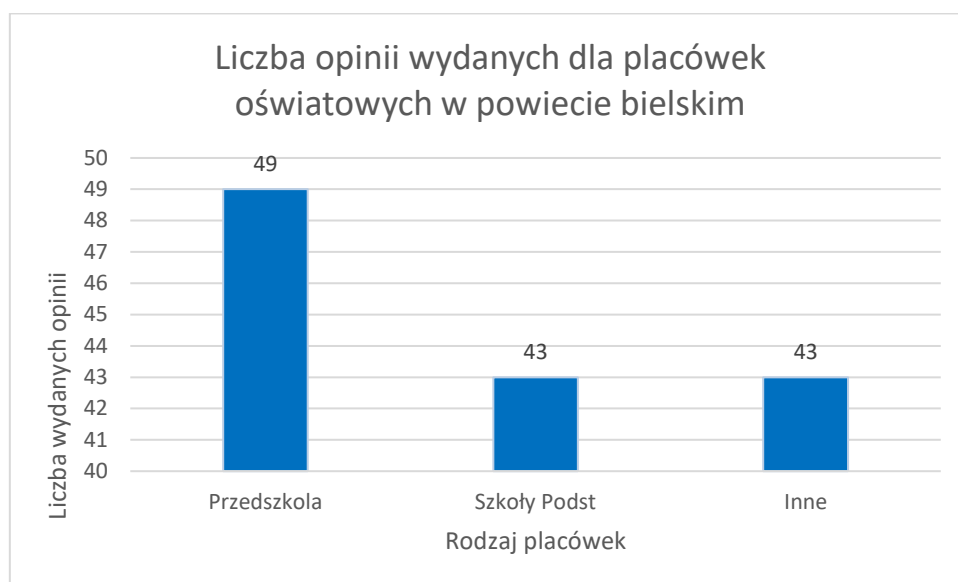
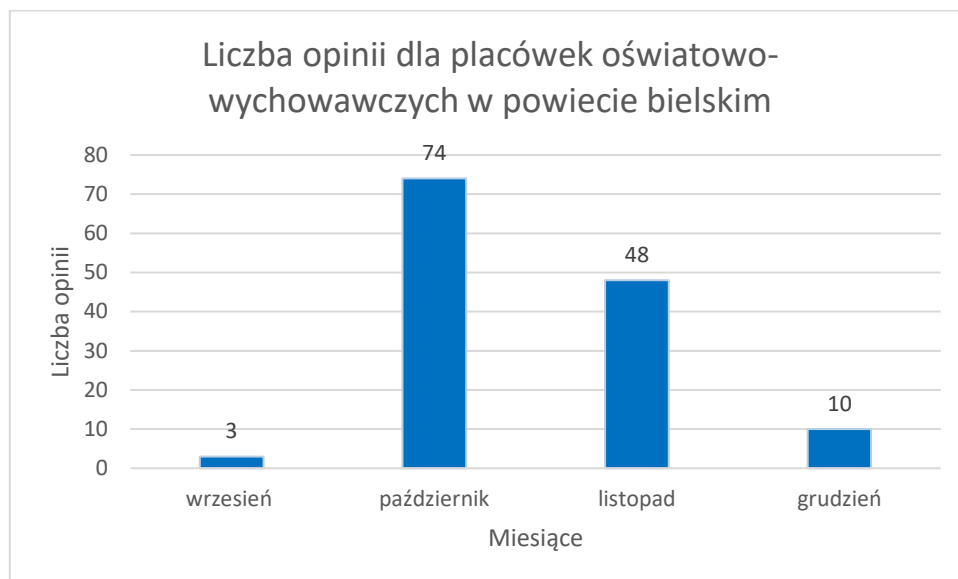
W związku z przypadkami zakażeń Covid-19 wśród uczniów i personelu prowadzono postępowanie epidemiologiczne, od 1 września 2020r. wydano łącznie 135 opinii w sprawie zmiany trybu nauczania w placówkach oświatowych, w tym we wrześniu wydano - 3 opinie, październiku - 74, listopadzie - 48 i grudniu -10 opinii. Wydane opinie dotyczyły 49 przedszkoli, 43 szkół podstawowych oraz 43 pozostałych szkół (licea ogólnokształcące i zespoły szkół).

W 2020 roku przeprowadzono 34 kontrole sanitarne placówek oświatowo- wychowawczych, w tym 6 kontroli placówek wypoczynku dzieci i młodzieży oraz 3 wizytacje szkół i przedszkoli w zakresie oceny stosowania wytycznych GIS, MZ i MEN przez placówki oświatowe.

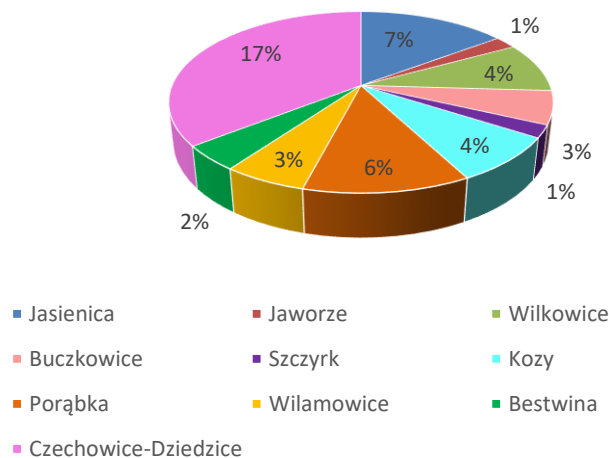
Wydano łącznie 12 decyzji administracyjnych, w tym 7 zmieniających termin wykonania oraz 5 decyzji- opinii dotyczące żłobków, klubów dziecięcych, przedszkoli i szkół.

Wydane decyzje merytoryczne dotyczyły stanu technicznego pomieszczeń dydaktycznych oraz innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży, pomieszczeń sanitarnych dla uczniów, ciągów komunikacyjnych i szatni oraz warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Szczegółowe informacje dotyczące wydanych opinii dla placówek oświatowo-wychowawczych, z podziałem na miesiące, rodzaje placówek oraz gminy przedstawiono w poniższych wykresach.

Liczba wydanych opinii dla placówek oświatowych z podziałem na gminy

Warunki w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2020 roku nadzorem objęto 137 turnusy wypoczynkowe, w tym 58 wypoczynku letniego i 79 wypoczynku zimowego. Wypoczynek dzieci i młodzieży zorganizowany był w formach wyjazdowych oraz w miejscu zamieszkania uczestników. Przeprowadzono ogółem 10 kontroli turnusów wypoczynkowych, w tym 3 turnusy w okresie wakacji i 7 podczas ferii zimowych.

Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarno- higieniczny pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania przez uczestników wypoczynku, stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia, liczbę i stan techniczny urządzeń sanitarnych, zagęszczenie w pokojach mieszkalnych dzieci i młodzieży. W trakcie kontroli placówek organizowanych w okresie wakacji przestrzeganie wytycznych GIS, MZ i MEN dotyczących organizacji wypoczynku w związku ze stanem epidemii.

IX. Higiena pracy

W 2020 roku w związku z ogłoszeniem od dnia 14 marca 2020r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie od 20 marca 2020r. stanu epidemii wywołanym wirusem SARS-CoV-2 pracownicy Sekcji Higieny Pracy zostali skierowani do wsparcia pracowników Sekcji Epidemiologii w zakresie prowadzenia działań przeciwepidemicznych.

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy m.in. nadzorowali ognisko epidemiczne dot. Przedsiębiorstwa Górniczego „Silesia”.

Pierwsze zachorowanie stwierdzone u pracownika PG Silesia Czechowice-Dziedzice wystąpiło w dniu 04.05.2020r. W dniu 08 maja 2020r., z uwagi na znaczny wzrost zachorowań na Covid-19 pracowników branży górniczej oraz występowanie pojedynczych przypadków zachorowań u pracowników PG Silesia Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bielsku-Białej za zgodą Wojewody Śląskiego i Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przeprowadził badania przesiewowe – badaniami objęto 105 pracowników kopalni. Wszyscy przebadani wówczas pracownicy uzyskali wynik ujemny.

W lipcu 2020r., z uwagi na znaczny wzrost zachorowań pracowników PG Silesia przeprowadzono kolejne badania przesiewowe górników - badania przeprowadzone zostały w sześciu turach. W ramach badań przesiewowych pobrano 1825 prób u 1273 pracowników.

Zestawienie wyników wykonanych badań przesiewowych za okres od 22.07.2020r. do 11.08.2020r. w PG Silesia, Czechowice- Dziedzice, ul. Górnicza 60

Data pobrania wymazu	Liczba przebadanych badań	Liczba osób z wynikiem dodatnim, tym:		Liczba osób z wynikiem nierozstrzygającym		Liczba zgonów
		ogółem	Zamieszkujących na nadzorowanym terenie	ogółem	Zamieszkujących na nadzorowanym terenie	
22.07.2020	303	72	29	3	0	0
28.07.2020	300	35	15	36	17	0
31.07.2020	355	36	9	15	1	0
04.08.2020	220	8	5	6	1	0
07.08.2020	260	4	1	2	1	0
11.08.2020	387	4	0	9	2	0
Suma	1825	159	59	71	22	0

Choroby zawodowe

W 2020 roku stwierdzono 1 przypadek choroby zawodowej.

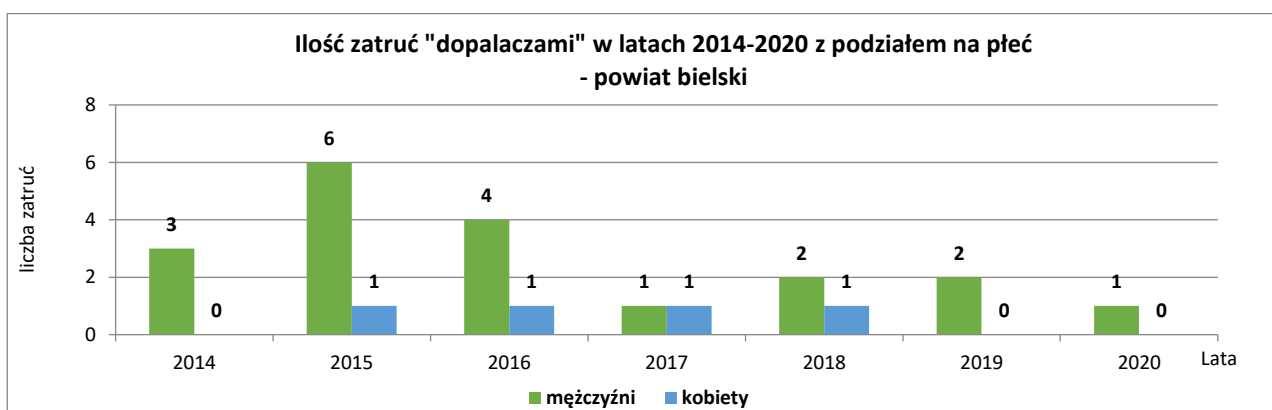
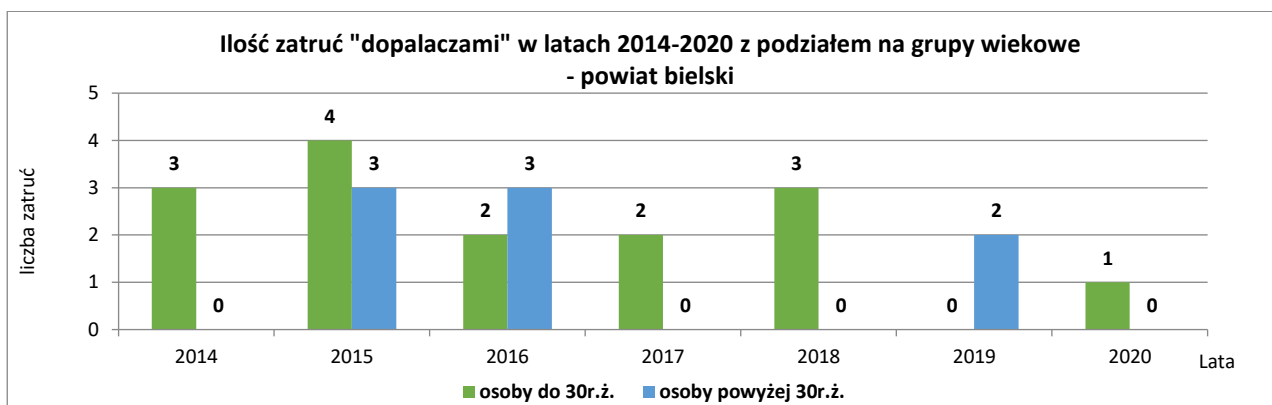
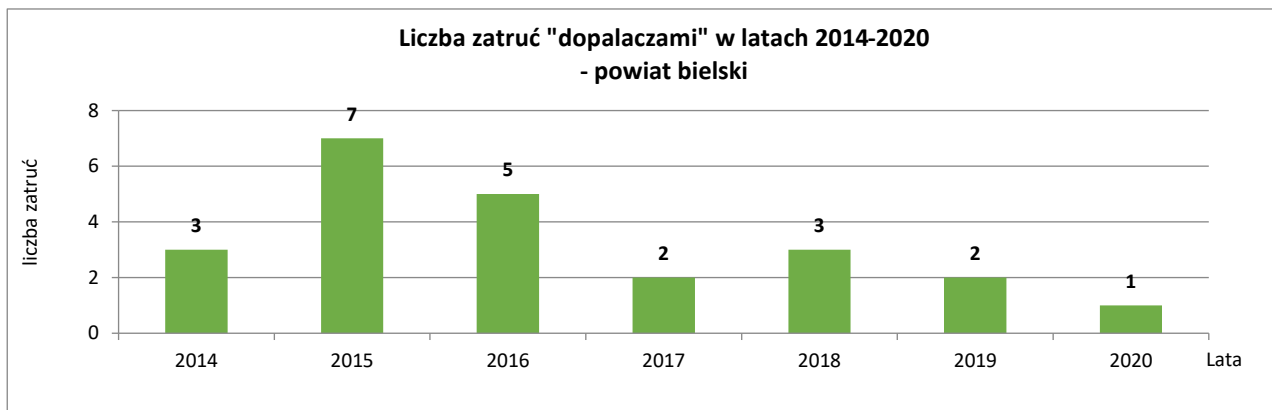
Jednostka chorobowa	Rok							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pylica płuc		6	2	2				
Nowotwory złośliwe								
Choroby skóry	1							
Przewlekłe choroby układu nerwowego		1						
Choroba wibracyjna								
Alergiczny nieżyt nosa	1							
Pylica górników kopalń węgla					2	2	1	1
Przewlekłe choroby układu ruchu						2		
Przewlekła choroba narządu głosu						1		
Ogółem:	2	7	2	2	2	5	1	1

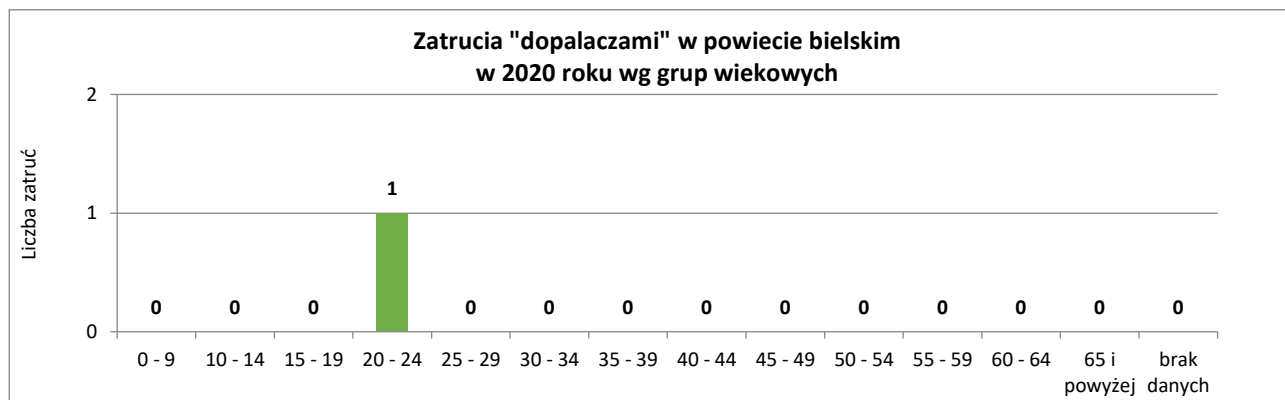
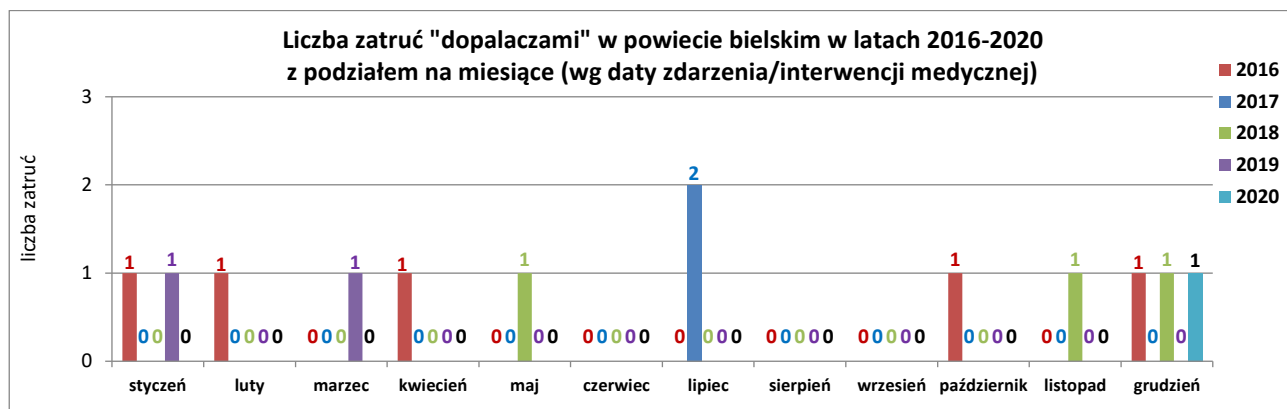
Zachorowania na choroby zawodowe w latach 2013- 2020.

X. Nadzór nad środkami zastępczymi

Zatrucia tzw. "dopalaczami"

W 2020 roku na terenie powiatu bielskiego na skutek spożycia tzw. dopalaczy zatruciu uległa 1 osoba, która była leczona w warunkach szpitalnych.

Analizując okres od 2014 do 2020r. płęć męską znacznie częściej sięgała po dopalacze – 19 zatrutych, co stanowi 82,61%, kobiety stanowiły 17,39% (4 osoby).

W 2020 roku w powiecie bielskim nie odnotowano zgonów spowodowanych spożyciem substancji psychoaktywnych.

XI. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

W ramach ustawowych kompetencji dla terenu powiatu bielskiego dokonano w 2018 roku:

- 2 uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Spośród tych uzgodnień 1 dotyczyło studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- uwzględniono 2 wnioski o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- zaopiniowano 11 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- przeanalizowano 4 zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- przeanalizowano 2 uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wraz z podsumowaniem. Aktualnie plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący cały teren gminy posiada 7 gmin (Bestwina, Buczkowice, Jasienica, Jaworze, Porąbka, Kozy, Wilamowice). Gmina Czechowice- Dziedzice posiada plan dla 75% powierzchni terenu, gmina Szczyrk 47% powierzchni, gmina Wilkowice 70% (tak jak w roku ubiegłym);
- wydano 12 opinii sanitarnych o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z określeniem jego zakresu i 22 opinie o odstąpieniu od konieczności sporządzenia raportu, w myśl ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.);
- wydano 3 opinie sanitarne dot. środowiskowych uwarunkowań przed wydaniem przez właściwe organy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć;
- zaopiniowano 15 dokumentacji projektowych inwestycji planowanych na terenie powiatu bielskiego, wydano także 1 decyzję w sprawie wyrażenia zgody na usytuowanie wyrzutni terenowej;
- przeprowadzono 82 kontroli obiektów;
- dokonano 68 odbiorów obiektów, nie zgłaszając sprzeciwu do ich użytkowania;
- przeanalizowano 79 zawiadomienia o zakończeniu inwestycji w trybie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

Ponadto pracownicy sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego PSSE w Bielsku-Białej w 2020 roku aktywnie uczestniczyli w priorytetowych dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej działaniach związanych ze zwalczaniem epidemii COVID-19 .

XII. Promocja zdrowia

Podejmowane w 2020 roku działania podyktowane były przede wszystkim bieżącą sytuacją epidemiologiczną determinowaną rozprzestrzenianiem się zakażeń wirusem SARS-CoV-2, dotyczyły także: profilaktyki palenia tytoniu i używania innych substancji psychoaktywnych w tym nowych narkotyków (tzw. „dopalaczy”), profilaktyki nadwagi i otyłości, zasad prawidłowego odżywiania, zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom, profilaktyki nowotworów, promocji szczepień ochronnych.

Celem prowadzonych działań było poszerzenie wiedzy poprzez edukację różnorodnymi metodami dostosowanymi do potrzeb i oczekiwań odbiorcy, zachęcanie do właściwych zachowań prozdrowotnych oraz dążenia do pozytywnych zmian postaw, propagowanie zdrowego stylu życia oraz motywowanie do podwyższenia jakości życia. Działania skierowane były do różnych grup odbiorców.

Podjęto współpracę z licznymi podmiotami działającymi na rzecz zdrowia publicznego w środowisku lokalnym między innymi z jednostkami samorządu terytorialnego, placówkami nauczania i wychowania, ochrony zdrowia.

Realizowano działania:

Programy edukacyjne w placówkach oświatowo-wychowawczych:

1. ARS Czyli jak dbać o miłość,
(realizowany w 3 placówkach , objęto 270 osób)
2. Smak życia, czyli debata o dopalaczach,
(realizowany w 22 placówkach, objęto 1856 osób)
3. Znamię znam je,
(realizowany w 14 placówkach, objęto 1500 osób)
4. Podstępne WZW,
(realizowany w 15 placówkach, objęto 1743 osoby)
5. Klub Zdrowego Przedszkolaka,
(realizowany w 30 placówkach, objęto 1514 osób)
6. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS,
(realizowany przez 168 podmiotów, objęto 907 osób)
7. Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu, Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych,

(realizowany w 45 podmiotach, objęto 1512 osób)

8. Bieg po Zdrowie,

(realizowany w 15 placówkach, objęto 1200 osób)

Akcje i kampanie społeczne:

1. Zaszczep w sobie chęć szczepienia,

(realizowało 56 podmiotów, objęto 1767 osób)

2. Światowy Dzień bez Tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia,

(realizowało 11 podmiotów, objęto 610 osób)

3. Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych,

(realizowało 49 podmiotów, objęto 2618 osób)

4. Bezpieczeństwo podczas wypoczynku letniego i zimowego,

(realizowało 12 podmiotów, objęto 153 osób),

5. Brązowo, ale czy zdrowo,

(realizowało 21 podmiotów, objęto 1617 osób)

6. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach,

(realizował 1 podmiot, objęto 170 osoby)

7. Lekki Tornister,

(realizowało 5 podmiotów, objęto 113 osób)

8. Profilaktyka palenia tytoniu,

(comiesięczny monitoring przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych)